Çarşamba
17
Ağustos 1938
YIL 21 - 3
Sayı: 7400 - 1500

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun • Istanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

Küçük yavrulara müjde
Şirley ölmedi
2 nci forması çıkıyor. Fiyatı 5 kuruş. Bir Şirley alan bedavadan sinemada Şirleyin filmini görecektir.

Sovyet Rusya, Japon kıtalarının hududu yeniden ihlâlini protesto etti

Az daha yeni bir çarpışma oluyordu

Son mağlûbiyetler üzerine Tokyoda Çin harbi için yeni seferberlik tedbirleri alındı

Japonya manen ve maddeten tehlike karşısında bulunuyormuş

Sovyet bahriyelileri bir geçit resminde

Tokyo, 16 (A.A.) — Domei Ajansı bildiriyor:

Hariciye Nezareti adma söz söyleme-ğe salâhiyetli bir zat, matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Japon hükûmeti, Sovyet hükûmetinin Japon kıtalarının mütareke esnasındaki hududu geçerek Sovyet — Mançu hududunu sanki ihlâl ettikleri hakkındaki protestosunu reddeylemiştir. Japonya, mukabil bir protestoda bulunmuş ve Sov.

(Sonu: Sa. 4. Sü. 4.)

Gümrük muhafaza memuruna rüşvet verme hâdisesi

Dün geç vakıt asliye üçüncü cezada muhakemeye başlandı

üç suzlu tevkif olundu

(Yazısı 10 uncu sayıfada)

İbrahimpaşa sarayı

Tarih Kurumu tarafından umumi hapishanede yapılan tetkikler bütün memleketi hayretten hayrete düşürecek bir netice vermiştir. Bu netice imparatorluk devrinde on beşinci asırdan on sekizinci asra kadar Türklerin yüksek seviyedeki aile hayatını ve yine o devrin sivil Türk mimarisini temsil eden büyük bir eser, herkesin gözü önünde iken yok olduktan sonra tekrar keşfedilmiş olmak suretinde ifade olunabilecek bir hâdisedir.

Günlerdenberi:

"— Adliye sarayı yapmak için umumi hapishaneyi yıkacaklar. Bu hapishanenin [illegible] İbrahim Paşanın sarayı var.„

Sözünü işitiyorduk. Fakat bu sözün ehemmiyetini düne kadar hakikaten anlamıyorduk. Damat İbrahim Paşa, sarayının umumi hapishane içinde küçük bir bina parçasından ibaret olduğunu sanıyorduk.

Halbuki Tarih Kurumunun yaptığı tetkikat, bilâkis umumi hapishanenin Damat İbrahim Paşaya ait olan eski Türk saraymın sadece küçük bir parçası olduğunu göstermiştir. Umumi hapishaneden başlayarak Sultanahmet meydanının bu taraftaki cephesi boyunca tâ Ticaret mektebine kadar devam eden İbrahim Paşa sarayı on beşinci asırda Kanuni Sultan Süleymandan evvel Bayazıt devrinde yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. O zamanki mimarbaşı Acem Ali isminde bir zat olduğundan binanın da onun tarafından yapılmış olduğuna hükmolunabilir. İlk yapıldığı zamanlarda "İbrahim Ağanın evi„ olarak tanınan fakat İbrahim Paşa, damat olduktan sonra İbrahim Paşanın sarayı diye anılan bu binada eski üslûp ve eski haricî manzara muhafaza edilmek şartile Mimar Sinan tarafından ilâve edilmiş kısımlar vardır.

Asırlarca Osmanlı satvetini ecnebilere göstermek için Sultanahmet meydanında yapılan merasimin mühim bir kısmı bu sarayda cereyan etmiştir. Kanije

ASIM US

(Sonu: Sa. 4. Sü. 5.)

Alman manevraları

Bir buçuk milyon askerin iştirakile yapılıyor

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Romanyanın meşhur Tanasa revüsü dün şehrimize geldi

Dün gelen revü artistlerinden bir kısmı Galata rıhtımında

Festival münasebetile hazırlanan eğlence programının tatbikine devam edilmektedir. Spor festivalinde pehlivan Jak Şeri ile Tekirdağlının görüşmesi kararlaştırılmıştı. Fakat Jak Şerinin hasta olması münasebetile bu maç bu hafta da yapılamıyacaktır.

Romanyadan davet edilen büyük Tanasa revüsü dün şehrimize gelmiş ve festival tertip heyeti tarafından karşılanarak otellere yerleştirilmişlerdir.

Bu akşam Üsküdar tiyatrosunda halk opereti tarafından Pinti kız temsil edilecektir.

İlkokul talebe kamplarındaki çocuklar

Dün Fenerbahçe stadında bir şenlik yapıldı

Üstte: Vali ve Şehir Meclisi azalarından bir kısmı. Altta: Çocuklar geçit resminde.

(Yazısı 10 uncu sayıfada)

Hapisaneninyıkılması

Komisyonda Tarih Kurumunun kararı üzerine münakaşalar oldu

Hapishane binasının yıkılıp yıkılmaması için Vali Muhittin Üstündağın riyasetinde toplanan komisyon dün fevkalâde bir toplantı yapmış ve Tarih Kurumunun verdiği karar üzerinde görüşmüştür.

İçtimada bu hususta verilen rapor okunmuş, hararetli münakaşalar yapılmıştır.

Tarih Kurumu âzasından Bay Şemsettin Kurumun noktai nazarını izah etmiş, bir kısım komisyon âzası bu fikre iştirak ederek binanın tarihî olduğu ve müştemilâtı ile birlikte muhafaza edilmesi lâzımgeldiğini ileri sürmüşlerdir. Fakat ekseriyeti teşkil eden kısım da bunun aksini iddia ederek binanın yıkılmasında bir mahzur olmadığını, tarihî kıymetinin ehemmiyete değer bir mahiyette bulunmadığını söylemişlerdir. Netice son bir toplantıda belli olacaktır.

Günlerin peşinden:

Plâjlara dikkat

Cadde Bostanı plâjına devam eden mebuslarımızdan biri müşahedelerinden bahsederek bize dert yandı. Bazı mektepli gençlerin umumi âdab çerçevesini aşan konuşma tarzları ile genç kızlara sarkıntılık ettiklerine ve on bir, on iki yaşlarındaki çocukların dikkatsiz kimseler tarafından çekilen kayıklar ile hayatları tehlike ihtimalleri geçirdiğinden şikâyette bulundu. Bunun için bu gibi yerlerde aklı başında birer polis bulundurulmasını istiyordu.

Hakikaten kanunlarımızda yeri olan umumi âdabı muhafaza sözü beyhude bir lâf değilse plâj yerlerinde birer polis bulunması için mutlaka uygunsuz haller görülmesini beklemek bile doğru değildir. Yaz günlerinde en kalabalık halk yığını bu gibi mevkilerde olduğuna göre buralarını umumi emniyet bakımından polisin nezareti altına almak en basit idarî vazifelerdendir.

HASAN KUMÇAYI

Bugün altıncı sahifemizde

Selânik Osmanlı bankası nasıl bombalanmıştı

Suikastı bizzat tertip edenler anlatıyor :

KURUN Pek yakında
Yeni bir kadro ile çıkıyor

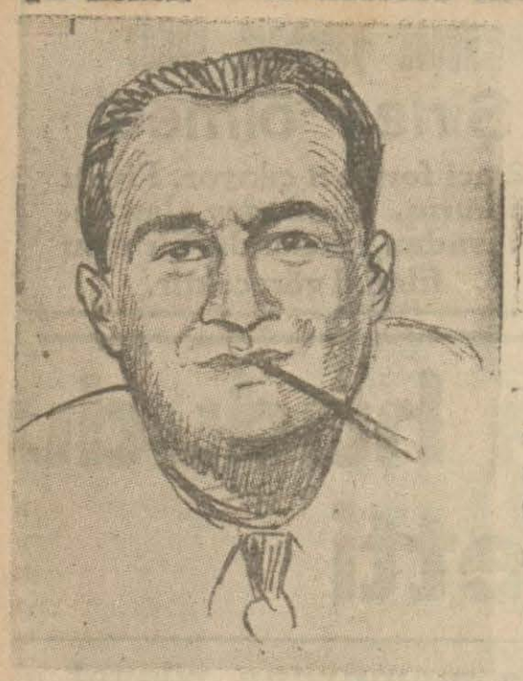

Bir nokta:

Yıkılsın mı, yıkılmasın mı ?.

Tarih rüyasına dalanlar için mazinin her şeyi güzeldir; ve muhafaza edilmelidir. Fakat bu mantık ile bir şehrin yeni ihtiyaçlarını tatmine imkân var mıdr?

Yazan ; Sadri Ertem

Bir şehrin imarı bir sokağın açılması, bir caddenin genişletilmesi, bir mezarlığın nakli sözü ortaya çıktı mı derhal bir tarih münakaşası kendiliğinden bir çığ halini alır, gazete idarehanelerini, münevver merkezleri, kahve köşelerini dolaşır.

Heyecanlı, heyecanlı konuşulur:

"— Yıkılsın!

"— Yıkılmasın!

Yıkılacak bina nerededir? Niçin yıkılacaktır? Yıkılmasına itiraz edenler niçin itiraz ederler. Muhafazası istenen duvarın, çatının, temelin hususiyeti nedir?

Münakaşa bir kere şiddetlendi mi bu tarafa pek te iltifat eden olmaz.

İş bir sinir meselesi halini alır.

Bazan bir "hattı müstakim,, iştiyakı şehrin üstünden humma gibi geçer. Yolların bir cetvel tahtası nizamını alması istenir. Bu arzu hendesenin cazibesine, kudretine hayran olanları binalara, sebillere, ağaçlara, türbelere karşı ayaklandırır. Kupkuru ve ihtirassız sanılan hendese cazibe ve sehgi halini alınca insanı çileden bile çıkarabilir.

Yenilik merakında olan memurlar modernizm namına baltaya sarılmala

(Devamı 10 uncuda)

İbnissuut Londraya niçin gidiyor?

Kralın Filistin hâdiselerinin halledilmesi için ara bulmak ihtimali var

Suudî Arabistan kralı İbnissuud Londraya gitmiştir. Filistin hâdiselerinin en hâd bir devreye geldiği bu günlerde, Arap kralının Londraya gidişi ehemmiyetle karşılanmıştır ve bu ziyaretin çok mühim siyasî neticeleri olacağı mütaleası ileri sürülmektedir.

İbnissuud Filistin meselesinde daima Arapların tarafını tutmuş ve bu işte İngilizlerin Araplara karşı müsamahakâr hareket etmelerine çalışmıştır. Fakat, Yahudilere nisbetle, silâh ve cephane alacak paradan mahrum bulunan Araplara maddî yardımda pek az bulunmuş, onlara paradan çok cesaret vermiştir. İbnissuud, Arap birliğine de taraftar görünmez. Hattâ geçen sene kendi arazisinde Yahudilere yer vermek tasavvurundan bile bahsolunmuştu.

Bu itibarla, Arabistan kralının Londrada İngiliz hükûmeti ile ne görüşeceği ve Filistin hâdiselerine nasıl bir tesiri dokunacağı merak edilmektedir. Kralın Filistin hâdiselerinin halledilmesi için mutavassıtlık rolü oynayacağına ihtimal veriliyor.

İbnissuudun Mazisi

İbnissuudun çok meraklı bir hikâyesi vardır. 1901 de, sürgün bir Hicaz prensinden başka birşey olmıyan İbnissuud, bir sene sonra 700 atlının başında olarak Riad'a girmiş ve orada yeni bir hükûmet kurmuştur.

İbnissuud buna İngilizlerin yardımı ile muvaffak olmuştur. Bir taraftan entelicens servis, diğer taraftan İran petrollerinin sahibi meşhur İngiliz milyoneri Vilyam Noks d'Arsi kendisine büyük yardımlarda bulunmuşlardır. Çünkü, gerek İngilterenin siyaseti, gerek Vilyam Noks d'Arsinin menfaati icabı Arabistana İbnissuudun hâkim olması lâzım geliyordu.

Umumî harpte İngilizlerle beraber harbeden İbnissuud 1924 te Mekkeyi, Medineyi eline geçirmiş ve kendisini Hicaz kralı ilân etmiştir. Bütün vahabî Araplar onu kendilerine kral tanımışlardır.

Arabistanın geniş bir parçası olan burada ahali en muhafazakâr bir İslâm âleminde yaşamaktadır.

Entelicens Servis kendisine yardım etmiş bir adamdır. Ayni zamanda çok zalim bir hükümdar olarak tanınmıştır. Bunu, kendisine rakip olanların kesilen başları göstermektedir. Kendisinin şimdiye kadar 300 kadın alıp boşadığı söylenir, fakat bugün resmen üç karısı vardır.

İntelicens servis kendisine yardım ettiği sıralarda İbnissuud meşhur İngiliz casus Lavrens ile çok yakın dost tu. Bugün Arap diyarında Lavrensin yerini Sir Con Filbi tutmaktadır. Sir Con da İbnissuudun çok yakın dostu. dur ve onun ordusunu motörlüleştirmekte kendisine büyük yardım etmiştir.

Sir Con Filbi vaktile Lavrensin rakibi idi. Fakat İbnissuuda karşı ayni siyaseti tatbik etmektedir. Araplar Sir Cona İslâmın kumandanı ismini verirler. Fakat İngiliz, bu ünvanı resmen almaktan kaçınmıştır.

Filistinde Vaziyet

Fransızca "Parisuar,, gazetesinin Kudüs muhabiri, Filistindeki son vaziyeti şu şekilde tafsilâtla anlatmaktadır:

İngilizlerin esir aldıkları bir Arap, çetelerin yardım membaları hakkında şunları söylemiştir:

— Gelir membalarımız hemen hemen tamamile kurudu. Milliyetçi reislerin geçen gece Nablustaki Barleys Bankı soymaları da bu yüzdendir. Ele geçirilen para azdır. Fakat, tedhişçilerin Yahudilere karşı mücadelelerine devam etmek için bugün 25 bin İngiliz lirasına ihtiyaçları vardır.

"Şimdiye kadar bunun 10 bin lirasını elde ettik. Bunları bize müftüler Arap memleketlerinden zorla topladılar. Bütün Arap zenginleri bizim harp masrafımıza iştirake icbar ediliyor. Para vermezlerse hayatlarını kaybetmek tehdidi altındadırlar.

Yakında Suriyeden, Mısırdan, Şarkî Erdünden ve Iraktan da para gönderilmesini bekliyoruz. Çete komitesi oralara adam göndermiştir.,,

Bugün Filistinde kimin tedhişçi olduğu, kimin olmadığı belli değildir. İhtilâl havası memleketi o kadar kuvvetle sarmış bulunuyor. Bunun misalini dün gördüm:

Kudüs civarında yanyana iki köy vardır. Bunlardan biri Yahudi köyüdür, biri Arap köyü. Yahudi köyünün ismi Kasteldir, Arap köyünün ismi de Kolonya. Bu isimlerin ikisi de Romalıların istilâ devrinden kalmıştır.

Eskiden bu iki köy sükûn halinde yaşarlardı. Fakat bir gün Araplar bir denbire Yahudi köyüne hücum ettiler. Bu hareket, Arap partisinden gelen bir emir üzerine yapılmıştı.

Bugün artık yol kenarında oturan köylünün kendi halinde mi olduğu, yoksa kaftanının altında bomba mı sakladığı malûm değil; uyukluyor: Acaba güneş batsın da yoluma devam edeyim diye mi bekliyor, yoksa karanlık bastıktan sonra dağa çıkıp İngilizlere karşı ateş mi edecek, kimse bilemez. Çünkü o, tedhişçilerin emrine göre hareket edecektir.

Saklanılamıyacak bir hakikat varsa o da şudur ki, Arap milliyetçileri hariçten birçok müzaheret görmemiş olsalardı karışıklıklar çoktan biterdi.

Yine hiç yanılmadan söyliyebiliriz ki, rakipleri İngiltereyi ancak Filistinde endişeye düşürebilirler.

Bunlar Filistindeki vaziyetten istifadeyi de bilmekte değişirler.

Birçok delillerle isbat edildi ki, Kudüsteki bazı Alman teşkilâtları, Yahudi aleyhtarlığı propagandası perdesi altında, tedhişçilere büyük yardımlarda bulunmuşlardır.

Yine isbat olunmuştur ki, İtalyanın uzun müddettenberi Araplara cesaret vermesi de sebepsiz değildir. Mussolininin Trablusgarpteki Araplara karşı kendisini "İslâmın müdafii,, olarak ilân etmesi doğrudan doğruya Filistin Arapları için değil midir? Bugün artık hiç şüphe edilmiyor ki, İtalyanın propaganda teşkilâtı tedhişçileri beslemiştir. Fakat, bu propaganda, para bulamadığı için, çok iyi semere verememiştir. Esasen, bir müddettenberi, şüphesiz ki İngiltereyi gücendirmemek için, bu faaliyet kesilmiştir.,,

İbnissuut

Izmir valisi teftişlerinden döndü

Bergama su ve elektriğe kavuşmak üzere

İzmir, (Hususî) — Bergamaya kadar giderek muhtelif işleri tetkik eden ve teftişlerde bulunan valimiz Fazlı Güleç, Bergama seyahati hakkında Kurun'a şu beyanatta bulunmuştur:

— Ayvalık — Dikili yolunun inşası faaliyetle devam ediyor. Cümhuriyet bayramında açılma töreni yapılacaktır.

Bergama ve Kınığın elektriğe kavuşturulması üzerindeki faaliyeti de gördüm. Bergamaya içme suyu isalesi için de bu yıl çalışmalar vardır. Tetkik ettiğim yerlerde müstahsilin vaziyeti umumiyetle memnuniyete şayandır.

Bergamanın Kozak yaylasında inşa edilmekte olan otelin ikmali kuvvei karibe gelmiştir. Otel, bir buçuk aya kadar tamamlanacak ve o vakit Kozağın üzüm bayramı yapılacaktır.

Esnaf Adedi Artıyor

Geçen sene esnaf cemiyetlerine kayıtlı olan esnafın adedi 32 bin iken, bu sene bu miktar 38 bine çıkmıştır.

Bu artış, esnafın kayıt ve tescil işine son derece ehemmiyet vermesinden ileri gelmiştir. Bu cümleden olarak bu yıl sonuna kadar yekûnun 40 bini tecavüz edeceği umulmaktadır.

Bir cinayetmi?

Çırağan sarayı önündeki ceset teşhis edilemedi

Evvelki gece yarısı Beşiktaşta Çırağan sarayı önünde belinden aşağı kopmuş bir ceset bulunmuştur.

Ceset, dışarı çıkarılmış, hâdise müddeiumumiliğe haber verilmiştir. Adliye doktoru Enver Karan, dün vaka yerine giderek cesedi muayene etmiş, ancak belinden aşağısı olmadığı için kadın, yahut erkek olup olmadığı anlaşılamamıştır.

Cesedin üzerinde parça parça olmuş bir gömlek bulunmaktadır. Göğsünde de oldukça derin bir yara vardır. Bunun kadın olduğu ve denizde çürüdükten sonra kayalara çarparak memeleri parçalandığı zannedilmektedir.

Ceset, dün civardaki bir çok kimseye gösterilmiş, fakat kimse tarafından teşhis edilememiştir.

Adliye doktoru morga kaldırılmasına lüzum gösterdiğinden ceset, otopsi yapılmak ve teşhir edilmek üzere morga gönderilmiştir.

Hâdiseye el koyan müddeiumumilik bunun her hangi bir cinayet [illegible] tahkikata başlamış bulunmaktadır.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

TAKVIM

17 Ağustos - 18 Ağustos
Çarşamba Perşembe
8 nci ay - Gün 31

Cem.ahır 1357	21	22
Rumî Tem.1353	31	1
Hızır günü	104	105
Gün doğuşu	5 11	5 12
Gün batışı	19 08	19 07
Sabah namazı	3 34	3 35
öğle "	12 18	12 16
ikindi "	16 08	16 08
Akşam "	19 10	19 10
Yatsı "	20 51	20 50
imsak	3 16	3 17

Günün Akisleri

İRKAÇ aşırı fikirliyi şöyle bir tarafa bırakacak olursanız, bütün dünyada bir kaynana muhabbetidir başladı. Hele Amerikada yeni gelinler arasında kaynanalarına muhabbet telkin eden bir cemiyet bile açıldıktan başka azalarının hemen hemen bütün Amerikan ailelerini içerisine aldığı da haber veriliyor.

Gelin — kaynana kavgasında, gelinin kocasına, ananın oğula karşı duyduğu fazla temellük arzusu olduğu muhakkaktır. Bu arzu yavaş yavaş büyüyerek hâd bir kıskançlık pelesenk olan "cadaloz kaynana,, aile içerisinde birbirlerine karşı tırnaklarını bileyen iki mahlûk haline gelmiştir.

Şu kadar var ki ananın oğlu üzerinde geniş hak iddia edebilmesi ne derece tabiî ise gelinin de ayni haklara sahip bulunması niçin tabiî olmasın!.. Herhalde yeni cemiyet mensupları bu noktadan hareket ederek gelin ve kaynana barışını temine çalışmaktadırlar. Bu suretle dillere pelesenk olan "canavar kaynana,, tâbirini az sonra aramızda işitmiyeceğiz demek... Sadece, bütün kabahat bir tek kelimenin başına mı?.

— S.

ENTEÜREÜSAN BİR VAZİYET AMA...

Avusturalyanın Sidney şehrinde hazır elbise ticareti yapan bir fabrikatör geçen hafta ölmüş ve bıraktığı vasiyetnamede fabrikasında çalıştırdığı 539 işçiye bütün zenginliğini terketmiştir. 539 kişi kooperatif usul ile fabrikayı idare edecektir.

Şu şartla ki bütün ortaklar yeknesak elbise giyecek, müşterek olarak büyük binada yaşayacak, bundan başka kız ve erkek çocuklar ortaklardan başka ailelerle evlendirilmiyecektir. Bu şartlara uymak istemiyenler mirastan mahrum edileceklermiş.

Doğru yahut yanlış bir fikir, başka mesele.. Yalnız insanların mahrum edildikleri herhangi bir şeye karşı inhimâkleri de o derece fazla olduğuna göre bir müddet sonra zengin aileden tek bir kimsenin bile kalabileceğini kim temin eder?

15 Yıl Evvel Bugün:

Maliye Vekâleti Osmanlı Bankasına müracaat ederek bazı istisnai hallerden başka bütün muamelâtını Türkçe ifa etmesini teklif ve talep etmiştir. Vekâletin bu müracaati hüsnü suretle karşılanmıştır. Yakında mezkûr bankada muamelât Türkçe yapılmağa başlanacaktır.

MAHKEMELERDE

Deve olan 31 lira

Dün çok garip bir dolandırıcılık davasına bakıldı

Dün akşam geç vakit cürmü meşhut asliye dördüncü ceza mahkemesinde garip bir dolandırıcılık davasına bakılmıştır:

Adapazarında çobanlık yapan İsmail isminde birisi demiryollarının pazar günleri İstanbul _ Adapazarı arasında işlettiği tenezzüh seferlerinden istifade ederek pazar günü İstanbula gelmiş ve Sirkecide bir otele inmiştir. İsmail Adapazarında çobanlık yapmak suretile biriktirdiği 31 lirasını da beraberinde getirmiştir.

Çoban İsmail, dün bütün gün ötede beride dolaşmış, akşam olunca indiği otele gelmiş, yatmak üzere garson Mehmede odasını göstermesini söylemiştir. Garson Mehmet önde, İsmail arkada yukarı çıkarlarken garson:

— Bana bak hemşeri, demiştir. Otellerde türlü türlü adamlar vardır. Kıymetli bir eşyan, yahut paran varsa bana teslim et, saklıyayım, yarın sabah geri veririm.

Çoban İsmailin en kıymetli şeyi biriktirdiği paralardır. Kesesini çıkararak Mehmede vermiş, sonra yatmıştır.

Ancak otel, pek temiz olmadığından İsmail yattıktan biraz sonra tahta kurularının ısırması ile uyanmış ve aşağı inerek garson Mehmedin odasına gitmiş, kendisile konuşmağa başlamıştır.

Lâf arasında garson Mehmet İsmaile kendisinin otel sahibi olduğunu söylemiş ve bir işi olduğu için dışarı çıkacağını, kendisinin gelinceye kadar oteli idare etmesini rica etmiştir.

İsmail, "peki,, dedikten sonra garson Mehmedin bir müşterinin duvarda asılı elbiselerini giyip cebinde İsmailin 31 lirası olduğu halde sokağa çıkmış ve otomobile binerek Beyoğluna gitmiştir. Mehmet ötede beride bir müddet içtikten sinra Abanoz sokağına uğramış, oradaki kadınlardan birisini yanına alarak yine bir otomobil ile Şişlide İspironun gazinosunda oturmuşlar, fakat paralar biter bitmez, Mehmet sabahleyin yine bir otomobil ile otele dönmüştür.

Diğer taraftan sabaha kadar oturup Mehmedin gelmediğini gören çoban İsmail pirelenmeğe başlamış ve sabah olup ta sokağa çıkmak istiyen müşterileri dışarı bırakmıyarak:

— Bu otel bana teslimdir, bir yere gidemezsiniz, demiştir.

Mehmet geldikten sonra iş anlaşılmış, polis Mehmedi yakalayarak asliye dördüncü ceza mahkemesine sevketmiştir.

Bütün geçen işlerden haberi olmıyan çoban İsmail, mahkemede sadece parasının geri verilmesini, başka bir şey istemediğini söylemiştir. Garson Mehmet ise:

— Vallahi, demiştir, bu adam bana 31 lira verdi, verdi amma, ben bu paraları nerelerde yedim, ne yaptım, bunlardan zerrece haberim yok.

Neticede dinlenen şahitlerin ifadelerile ve tahkikat evrakı ile dolandırıcılık suçu sabit görüldüğünden garson Mehmedin dört ay hapsine, İsmaile ait 31 lirayı ve muhakeme masraflarını ödemesine karar verilmiştir.

Mehmet karardan sonra derhal tevkif olunarak tevkifhaneye gönderilmiştir.

—o—

Vatman Sekiz Ay Yatacak

15 gün kadar evvel Şişlide bir tramvay kazası olmuş, altı günlük vatman Nuri, Münevver adında 13 yaşında bir kızcağızı çiğneyerek öldürmüştü.

Vatmanın dün duruşması bitirilmiş, 8 ay müddetle hapis cezasına mahkûm olmuştur.

—o—

Bir Yılan Hikâyesi Daha

Asliye birinci ceza mahkemesi dün duruşmasına bakmıştır. Duruşmanın mevzuu sirkattir. Suçlusu da Bahtiyar adında bir kadın.. Davacısı Fatma, başına gelenleri şöyle anlatmıştır:

— Ben Unkapanında babadan kalma bir evde otururum. Bir gün evde bir temizlik yapayım, dedim. Bahçeyi süpürürken bahçe duvarının içinde koskoca bir yılan çıktı. Korktum. ama, ne olursa olsun diyerek bir taş la yılanı ezdim, sonra da bir maşa ile tutup sokağa fırlattım. Bu sırada bu suçlu Bahtiyar kadın geçiyordu, Benim yılanı attığımı görünce yanıma yaklaştı:

— Kardeş, dedi, sen bu yılanı öldürmüşsün amma bunun eşini ne yapacaksın. O gece çıkar ve eşini öldürdüğün için seni ısırarak zehirler.

Bahtiyarın bu sözleri ile dehşetli bir korkuya düştüm. Bana akıl öğretmesini rica ettim:

— Ben şerbetliyim. Yılanlar beni ısırmaz, senin evini de şerbetlemek lâzım. Hemen bana biraz pekmezle iki tas su bul, dedi.

Koştum, istediklerini getirdim. Yavaş sesle bir şeyler mırıldanarak pekmezle iki tas şerbet yaptı. Sonra bana bunları bahçe duvarının dibine dökmemi söyledi. Ben dışarı çıktım, o evin içinde kaldı. İşimi bitirip içeri geldiğim zaman Bahtiyarı bulamadım. Öteye beriye bakınca bir çok eşyanın çalındığını da gördüm. Hemen polise müracaat edip kendisini yakalattım.,,

Fatma kadının sözleri bittikten sonra reis Bahtiyara ne diyeceğini sordu. Bahtiyar tamamen inkâr etti. Fakat ilk tahkikat ifadesinde suçunu itiraf ediyor. Ayrıca bir kadının daha üç lirasını dolandırdığını söylüyordu.

Bunlara ne diyeceği soruldu. Bahtiyar kadın bir şey söylemedi.

Mahkeme, tahkikat evrakına ve suçun mahiyetine göre Bahtiyar kadının tevkifine karar vererek duruşmayı başka güne bıraktı.

Camla Bilekleri Kesildi

Yenicami avlusunda berberlik eden Mehmet komşusu kahveci İsmail ile bir meseleden dolayı kavgaya başlamış, halk tarafından ayrılarak her ikisi de dükkânlarına sokulmuşlardır.

Ancak, hırsını alamıyan berber, kendisini tutamamış ve rastgele yumrukla camları indirmeğe başlamıştır. Mehmedin kırılan camlardan sağ bileği kesilmiş, fazlaca kan kaybettiğinden Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Medrese Kurşunlarını Çalan

Bayazıt civarındaki medreselere dadanarak bir çok kurşun çalan hırsız Mehmet, dün dördüncü sulh ceza mahkemesindeki muhakemesi sonunda 13 gün hapis cezasına çarptırılmıştır.

Bir Kaçakçı Yakalandı

Tahtakalede şüpheli bir vaziyette dolaşan Hasan Basri isminde birisi kaçakçılık şubesi memurları tarafından çevrilmiş, üzeri aranınca 10 gr. eroin bulunmuştur.

Suçlu ihtisas mahkemesine teslim edilmiştir.

Türkofis Asbaşkanı

Evvelki gün şehrimize gelmiş olan Ankara Türkofis asbaşkanı Nihat Odacıoğlu dün ofis İstanbul şubesine gelmiş, ofis müdürü Bay Cemal Ziya ile bir müddet görüşmüş, ofisin muhtelif işleri etrafında izahat almış, akşam ekspresile Ankaraya dönmüştür.

Mütercim aranıyor

Fransızca ve İngilizceden bazı yazılar tercüme ettirilecektir. Her iki lisanı birden bilen tercih olunur. KURUN yazı işleri müdürlüğüne öğleden sonraları müracaat.

ŞEHİR İÇİNDE

Ticaret odasında

Sanayi umum müdürünün iştirakile toplantı var

Şehrimizde bulunan sanayi umum müdürü B. Reşadın başkanlığında bugün ticaret odasında bir toplantı yapılacaktır.

Bütün esnaf cemiyetleri kooperatiflerile küçük sanat erbabının hazır bulunacağı toplantıda muamele vergisi meselesi üzerinde görüşülecek, alâkadarların şikâyet ve dilekleri tesbit olunacaktır.

Diğer taraftan ayni mevzu etrafında tetkikler yapmakta olan Maliye Vekâleti varidat umum müdürü B. İsmail Hakkı ile tetkik heyeti azasından B. Zeki bu hususdaki çalışmalarını bitirmek üzeredir. Tetkikler sona erdikten sonra bir rapor hazırlanarak Maliye Vekâletine verilecektir.

Bu maksatla tetkikler yapmak üzere vazife almış olan sanayi umum müdürü Reşat, varidat umum müdürü İsmail Hakkı ve tetkik heyeti azası Zekiden mürekkep heyet diğer vilâyetlerde ayni suretle tetkikler yapacaklardır.

MİLLİ OYUNLAR

Beyoğlu Halkevinden:

Bu yıl evimizde "Millî oyunlar,, mevzuu üzerinde ehemmiyetle çalışılacaktır. Hevesi ve istidadı olan kadın ve erkek vatandaşların acele evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

—o—

Amerikalı Profesörler İzmirden Döndü

Şehrimize gelip İzmir tarihî hatıralarını gezmeğe gittiklerini yazdığımız 70 Amerikalı profesörden mürekkep kafile, dün şehrimize dönerek vapurla Yunanistana gitmişlerdir.

Son günlerde memleketimize, gerek Amerikadan, gerek Avrupanın muhtelif mmleketlerinden gelen seyyahlar arasında ilim mensupları artmaktadır. Bunun da sebebi, Türkiye cümhuriyetinin arkeolojik faaliyete fazla ehemmiyet vermiş olmasında görülüyor.

Çocuğunuzu hangi okula vereceksiniz?

Bayındırlık teknik okulu

Fen işlerinde işyar olarak kullanılmak ve memlekete mühendis yetiştirmek için Bayındırlık Bakanlığı tarafından İstanbulda iki okul açılmıştır.

Bayındırlık teknik okulu, Yıldızladır. Tel. 41126.

Girme şartları:

1 — Ortaokulu bitirmiş olmak,

2 — En az 17, en çok 21 yaşında bulunmak,

3 — Matematik derslerinden iyi dereceyi kazanmış olmak,

4 — Nüfus, tahsil belgesi, sıhhat raporu, ahlâk sahibi olduğuna göre resmî belge, çiçek aşısı raporu,

5 — 7 tane 6x4,5 boyunda fotoğrafla okula başvurmaları lâzımdır.

Yukarıda yazılı şartları haiz olanlar arasında, cebir, arikmetik, musattah, geometri ve türkçe derslerinden bir müsabaka imtihanı yapılır. Bu imtihanda muvaffak olanlar okula kabul olunur. Tam devreli lise mezunları imtihansız olarak birinci sınıfa alınabilir.

Okulda kayıt işlerine her yıl eylülün birinci günü başlanarak 15 inci günü nihayet verilir.

Okuldan mezun olanlar birinci derecede orta ihtisas okulu derecesinde tahsil görmüş sayılırlar, askerlik ve bir işyarlığa yerleşmek hususunda lise mezunu hakkından istifade ederler.

Şikâyetler, temenniler

Bir kilometrelik yola üç lâmba!

Koskoca İstanbulda en bakımsız, en berbat, geceleri en karanlık yer Edirnekapı dışarısından ve mezarlıklar arasından Eyübe inen büyük yoldur.

Bu yolun tamire, fenere pek ihtiyacı olduğunu hattâ gayet işlek bir yol olduğu için her yerden önce biraz da buraya bakılmasını biz kaç defa yazmıştık.

İşte yine günler kısalmaya, ortalık çabuk kararmaya başladı. Yarın, öbürgün birçok kadın erkek, çoluk, çocuk yolcular zifiri karanlıkta ve dizlerine kadar çamurlar içinde bu yoldan geçmek zorluğunda kalacaklar. Şehir dışının birçok yerlerini şehrin içine bağlayan ve mezbaha, fesane, dikimhane, lâstik, sabun, çivi, kontrplâk fabrikalarının binlerce işçisinin ve yüzlerce mektepli talebe ve öğretmenin biricik yolu olan ana cadde hâlâ eski halini olduğu gibi muhafaza etmektedir. Haber aldığımıza göre ayni yolun ortasına rastlayan ve adına Fethiçelebi denilen küçücük bir mahalle için oraya 3 elektrik lâmbası konuluyormuş. Halbuki asıl lâmba konulacak yerler daha yukarıdaki mezarlık aralarıdır.

Belediyenin bu mühim yola tekrar dikkatini çeker, kıştan önce burasının tamir ve aydınlatılmasını dileriz.

Bir adam tuzağa düşürüldü

Dün gece, Beyoğlunda Yenişehirde pusu kurulmak suretile bir adam öldürülmek istenmiş, fakat mütecavizin savurduğu bıçak iyi nişanlanmadığından tuzağa düşürülen adam ağır bir yara almakla işi savuşturmuştur.

Tecavüze uğrayan Beykozda oturan Rizeli Mehmettir. Evvelki akşam hem biraz eğlenmek, hem de içmek üzere Beyoğluna çıkmış, yolda gezinirken tanıdıklarından kaptan Mustafaya rastlamış, Mustafa kendisini lâfa tutarak Yenişehire doğru götürmüştür.

Mustafa Mehmedi, bir takım karanlık ve dar sokaklardan geçirdikten sonra, hiç ışık bulunmıyan bir sokağa sokmuş, burada birdenbire Mehmede:

— Dur! diye bağırmıştır. Mustafanın bağırmasile beraber köşede gizlenmiş Rifat adında birisi elinde iri bir kama ile fırlamış, ve Mehmede rastgele vurmuştur.

Mehmet "yandım!,, diye yere yuvarlanmış, Mustafa ile Rifat kaçmışlardır.

Mehmedin iniltisini işiten bekçiler yetişmiş, polis işe el koyarak tahkikata başlamıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Arama sonunda evvelâ kaptan Mustafa ele geçirilmiş, bilâhara Mehmet te yakalanmıştır.

Hâdisenin bir kadın meselesi yüzünden olduğu zannedilmektedir.

—o—

Fabrikalar Teftiş Ediliyor

İş dairesi reis muavini, B. Kemalettin Apak, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

B. Kemalettin Apak, İktisat Vekâletinden şehrimizde bazı tetkikler yapmak üzere emir almış olduğundan dün derhal bu maksatla işe başlamış, İstanbul iş dairesi bölge âmirliğine gelerek, başmüfettiş B. Halûk ile bu mesele etrafında bir müddet görüşmüş ve kendisinden izahat almıştır.

İş kanununun tatbikatı ile yakından alâkadar olmak üzere reis muavini bugün de şehrimizin muhtelif fabrikalarını gezerek teftişlerde bulunacaktır.

Pazarlıksız satış

Halde yapılan satışlarda halka ilân edilecek

Ticaret odası idare heyeti dün sabah saat 10,30 da toplanmış, pazarlıksız satış etrafında piyasada esaslı surette yapılmış olan tetkikler sonunda hazırlanmış olan raporu tetkik etmiştir.

Rapor, toplantıdan sonra belediyeye gönderilmiştir. Ticaret odası raporunda pazarlıksız satışta gıda maddelerimizden başlanmasının muvafık olacağını ileri sürmekte, bundan sonra halkın mübrem ihtiyaçları arasında bulunan odun ve kömür maddelerinde pazarlıksız satışın tatbik edilmesi lâzımgeldiğini ilâve etmektedir.

Oda, bundan başka halde yapılan günlük bilûmum satışların belediye tarafından gazetelerle ilân edilmesinin çok isabetli olacağı mütaleasında bulunmaktadır.

Pazarlıksız satışın çok esaslı bir şekilde tatbiki için belediye ile beraber daha birkaç iktısadî dairenin de mütalealarını ihtiva eden raporlar istiyeceği sanılmaktadır.

Kanunun tatbikatından tam bir netice elde etmek esnaf ile müşteri arasında hiçbir suretle ihtilâfa meydan vermemek için bu şekilde hareket etmek zarurî görülmüştür.

Kanunun tatbikatına başlanacağı 1 eylülden evvel buna ait bütün hazırlıklar ikmal edilmiş bulunacaktır.

Kanuna riayet etmiyen esnaf hakkında takibat yapılacak, etikete yazılı fiyattan aykırı şekilde satış yapan veya pazarlık yapmak isteyen esnafa tesadüf edildiği taktirde kanunun âmir bulunduğu cezai hükümler tatbik edilerek 5 liradan 10 liraya kadar para cezası kesilecek veya dükkânları kapatılacaktır.

Para cezalarına hiçbir suretle yapılacak itiraz kabul edilmeyecek, kapanma hükümlerinde vilâyetin en büyük mülkiye âmirine müracaat olunacaktır. Bu müracaat sonunda suç sabit görüldüğü taktirde dükkân kapatılacak, ve kapalı olan dükkânın görünür bir yerine büyük harflerle kapatıldığı yazılacağı gibi ayrıca gazetelerle de ilân edilecektir.

Trikotaj Fabrikatörlerinin Bir Müracaati

Ötedenberi Almanyadan yün ipliği getirtmekte olan trikotaj fabrikatörleri odaya müracaatla, Alman fabrikalarından alınan mal için 6 aylık kredi temin ettikleri halde Cümhuriyet Merkez Bankasının bu krediyi ancak üç ay için tanıdığından mutazarrır olduklarını bildirmişlerdir.

Oda, müracaatı ehemmiyetle nazarı dikkate almış, Merkez Bankası nezdinde yaptığı teşebbüs neticesinde yalnız yün ipliği için değil, bilûmum istihlâk maddeleri için de altı aylık vadeyi temin etmiştir.

Dün vaziyet kendilerine bildirilmiş, tüccarlar son derece memnun olmuşlardır.

800 Seyyah Geliyor

Ayın 22 sinde "Strat Alen,, isimli büyük Ingiliz transatlantiği ile 800 İngiliz seyyahı limanımıza gelerek Varnaya gidecek ve dönüşte burada bir gün kalarak, seyyahlar şehrimizi gezeceklerdir.

—o—

Mezunen Gelen Elçilerimiz

Balkan ve şark merkezlerindeki elçilerimizden birkaçı mezunen şehrimize gelmiş bulunmaktadır.

Bu cümleden olarak Atina elçimiz B. Ruşen Eşref ve refikası İstanbula gelerek Adadaki evlerine inmişlerdir. Bükreş elçimiz B. Suphi Tanrıöver de şehrimize gelerek Modadaki evinde ikamet etmektedir. Brüksel elçimiz B. Cemal Hüsnü de şehrimizde bulunmaktadır.

Bağdat elçimiz B. Hakkı Tokay, evvelki gün gelerek Park otele inmiştir.

SON HABERLER

Alman manevraları

Bir buçuk milyon askerin iştirakile yapılıyor

Berlin, 16 (A.A.) — Dün başlıyan sonbahar Alman manevraları, muayyen bir mıntakaya inhisar etmiyecektir.

Matbuat Reich hükûmetinin hudutlarda tezahürat yapmak ve temaşaî mahiyette manevralar icra ettirmek tasavvurunda bulunmadığını kaydetmektedir.

Deutsche Wehr gazetesine göre, bu manevraların hususiyeti mütecanis cüzütamlar halinde ihtiyatların da harekâta iştirak ettirilmesidir. Filhakika manevraların mevzuu fırka harekâtı çerçevesini geçmiyecektir. Bu seneki manevralarla sadece kıtaların teknik hazırlığı istihdaf edilmektedir.

Kıtalara umumî bir mevzu verilmiyecek fakat motörlü cüzütamların himayesinde yapılacak seri hareketlerin tesiri hakkında bir fikir elde edilmiş olacaktır.

Manevralar münasebetile silâh altına alınan ihtiyat kuvvetler 350 bin kişi olarak tahmin edilmektedir. Manevralar memleketin her tarafında yapılacaktır. Bu müddet zarfında Almanyada ihtiyat ve muvazzaf olarak 1.350 bin kişi silâh altına çağırılmış olacaktır.

İstihkâm işlerine ayrılan üç dört yüz bin kişi sureti umumiyede Alman yanın garbındaki kamplarda toplanmışlardır. Bunlar, Göringin kararnamesi mucibince hinihacette altı ay hizmette kalabileceklerdir.

Muamele vergisi cezaları hakkında Maliyenin bir tamimi

Ankara, 16 (Telefonla) — Muamele vergisi kanununun 21 inci maddesinde yazılı fiillerin tekerrürü halinde cezalara bir misli zammolunacağı hakkında Maliye Vekâleti alâkadarlara gönderdiği bir tamimde ezcümle şöyle demektedir:

1 — Kanunda bir fiilin tekerrür sayılması için muayyen bir müddet içinde yeniden işlenmiş olması lâzım geleceği hakkında hüküm vazedilmemiş, tekerrür mutlak zikredilmiş olduğundan tekerrüre esas olarak fiilin birinci fiilden ne kadar zaman sonra ika edilmiş olduğunu araştırmağa mahal kalmamıştır.

2 — İlk cezalı verginin tekerrüre esas olabilmesi için bu verginin katileşmiş olması icabedecektir.

Verginin tarh safhası tahakkuku hazırlayan bir başlangıçtan ibaret ve değişmesi daima melhuz bulunduğu cihetle tekerrüre esas ittihaz edilemiyecektir.

2430 numaralı kanunun 16 ıncı maddesi mucibince muamele vergisi yüz liraya kadar olanlarda tetkiki itiraz ve yüz liradan fazla olanlarda temyiz komisyonu kararile katileşmekte olduğundan herhangi bir cezalı verginin tekerrüre esas ittihaz edilebilmesi için bu safhaları geçirerek katileşmiş olması ve ayni fiilin katileşme tarihinden sonra tekrar işlenmiş bulunması icabetmektedir.

3 — Tekerrüre esas olacak fiillerin yekdiğerinin ayni olmaları icabetmektedir.

Çekoslovak devlet müdafaa yüksek konseyi toplandı

Prag, 16 (A.A.) — Devlet müdafaa yüksek konseyi, bugün saat 11 de Başvekil B. Hodzanın riyasetinde Kolovrat sarayında toplanmıştır.

Enternasyonal vaziyetin zorluklarına rağmen, salâhiyettar Çekoslovak mahfilleri yüksek konseyin bu içtimaına fevkalâde bir ehemmiyet atfeylememektedir.

Bu mahfillerin tebarüz ettirdiğine göre, konsey bundan on gün evvel içtimaa çağırılmıştır ve bugünkü görüşmelerde konseyin Nisan ayı zarfındaki toplantısında da mevzuu bahsedilen bilhassa ekonomik ve malî meselelere temas olunmuştur.

Cumhuriyetçi Ispanya kabinesi istifa etti

Valensiya, 16 (A.A.) — Şark cephesinde mevzilerini tahkim eden düşmanın hareketsizliğinden bilistifade cümhuriyetçi kuvvetler, sevkulceyş bakımından ehemmiyetli mevkiler elde etmişlerdir.

Valans, 16 (A.A.) — Gece yarısı şehir frankist tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir. Henüz tafsilât alınamamıştır.

* * *

Madrit, 16 (A.A.) — Kubeza de Buey ve Perrera Delduk mıntakalarında şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Cümhuriyetçiler Kabeza Debuey dağlarında Las Kabesas tünelini yeniden işgal etmişlerdir.

Zarzakapilla mıntakasında Frankistler hatlarını az bir miktarda ileri götürmüşlerdir.

Burgos, 16 (A.A.) — Estramadura cephesinde, cenup ordusu, Zerakajilla şimali garbisinde bazı mevzileri ele geçirmiştir.

Ebr cephesinde, Frankist tayyareler ve topçu kıtaları düşmanı rahatsız etmekte berdevamdır.

Cebelitarık, 16 (A.A.) — Cezayirden bugün saat 14 te buraya gelen Tereja ismindeki Alman vapuru, dün cebelitarık açıklarında bir torpile çarparak batan Artua Fransız gemisinin tan on kişiyi buraya çıkarmıştır.

Barselon, 16 (A.A.) — Negrin kabinesi istifa etmiştir. Ümit edildiğine göre, kabine buhranı, istifa eden kabinede mühim değişiklikler yapılmadan bu gece hallolunacaktır.

Barselon, 16 (A.A.) — Kabine buhranının nerede ise halledilmesine intizar olunmaktadır. Katalonya generalitesile cümhuriyet hükûmetinin salâhiyetleri meselesi halledilmiştir.

İzmir Fuarı

İzmir, 16 (Hususî) — İzmir Fuarının bir ÛEylûle tehir edildiği haberleri asılsızdır. Fuar 20 Ağustosta muhakkak açılacaktır.

—o—

Manisada Lodos

İzmir, 16 (Hususî) — Manisada lodos fırtınası şehri altüst etti. Yeni elektrik fabrikasının çatısı çöktü, bekçi yaralandı.

—o—

Sovyet Elçisi

İzmir, 16 (Hususî) — Sovyet elçisi Trentief şehrimize geldi. Fuarda Sovyet pavyonunun tanzimini tetkik etti. Basma fabrikasını gezmek üzere Nazilliye gitti.

Fransız hava genel kurmay başkanı Berline gitti

Paris, 16 (A.A.) — Fransız hava genelkurmay başkanı general Villöemen, yarın Almanyaya hareket edecek ve general Milhin geçen sene Fransaya yaptığı ziyareti iade edecektir.

Berlin, 16 (A.A.) — General Villamen, tayyareden inişinde, Mareşal Göring adına General Milh ile daha bir çok zevat tarafından karşılanmıştır.

Berlin, 16 (A.A.) — General Villemen, yanında Fransız büyük elçisi olduğu halde, İnterden Linden de Alman meçhul askerinin mezarına Fransız renklerini havi bir çelenk koymuş ve bu esnada ihtiram vazifesini ifa eden bölük törenden sonra general Villemenin önünde bir geçit resmi yapmıştır.

—o—

Filistinde yine yahudiler öldürüldü

Kudüs, 16 (A.A.) — Hayfa civarında Karmel tepesinde bugün öğleden sonra bir otobüse bir tuzak kurulmuş ve bu vakada altı yahudi ölmüş ve iki yahudi kadın yaralanmıştır.

Kudüs, 16 (A.A.) — Dün öğleden sonra tedhişçiler birçok yerlerde faaliyette bulunmuşlardır. Ramallah civarında askerî bir müfreze ile müsellâh çeteler arasında bir müsademe olmuş, haydutlardan birkaç tanesi öldürülmüştür.

Hayfa, 16 (A.A.) — Karmel tepesine tedhişçiler tarafından yapılan bir akını müteakip cereyan eden müsademede altı yahudi polis memuru, sekiz arap ve Yorat Hakarmel köyünün yahudi muhtarı ölmüştür.

Muhtara refakat eden iki kadın da ağır surette yaralanmışlardır. Yahudi muhacirler, Galileye hâkim bir vaziyette bulunan Karmel dağının tepesinde kâin Yarot Hakarmel kasabasından bir kamyonla hareket etmişlerdi.

Yanlarında polis memurları da bulunmakta idi. Köye muayyen vakitte dönmedikleri için araştırmalara başlanmış ve yahudilerin cesetleri bir araba bulunmuştur. Biraz ileride müteceavizlerin sekiz cesedi görülmüştür. Polis çetenin diğer efradını aramaktadır.

—o—

İtalyanların 1938 deniz programı

Niyuz Kronikle gazetesinin deniz muhabirinin yazdığına göre, İtalyanların 1938 senesi inşaat programı iki tane 35 bin toluk harp gemisi ve müteaddit tahtelbahirleri ihtiva etmektedir.

Almanların verdiği haberler, bu tahtelbahirlerin dokuz tane kadar olduğunu söylüyorsa da 20 veya 25 kadar olduğu tahmin edilmektedir.

1938 programındaki gemiler hariç tutulacak olursa, İtalyan donanması bugün 105 tahtelbahiri ihtiva ediyor. Bu miktara ancak 150 tane tahtelbahiri olduğu söylenen Sovyet donanması tefevvuk etmektedir.

Şimdi inşa edilmekte olan tahtelbahirler de dahili hesap olmak üzere boi tahtelbahiri olan memleketlerin bu bakımdan ölçüsü şöyledir: ,

Amerikanın 105, Fransanın 93, Japonyanın 63, İngilterenin 65, Almanyanın 63 tahtelbahiri vardır.

—o—

Lord Halifaks Londraya Döndü

Londra, 16 (A.A.) — Lord Halifaks, bugün öğleden sonra Londraya dönmüş ve hariciyenin muhtelif daireleri şefleri ile temas etmiştir.

Malûm olduğu üzere tatilini Yorkşayrde geçiren Hariciye nazırı, haftada bir kere Londraya uğramakta ve enternasyonal vaziyeti tetkik eylemektedir. Yarın kendisi Başvekil Çemberlayn ile görüşecek-

Sovyet Rusya

(Üst yanı 1 incide)

yetler tarafından ileri sürülen keyfiyetin, baştan başa uydurma bir rapora istinat eylemekte olduğunu bildirmiştir.

Diğer taraftan, Sovyet kıtaları Japon mevzilerine beş metreye kadar yaklaşmışlar ve buralarda makineli tüfek yerleri hazırlamağa koyulmuşlarsa da Japon kıtalarının protestosu üzerine bu hazırlıkları terke mecbur kalmışlardır.

Tokyo, 16 (A.A.) — Domei ajansının haber verdiğine göre, Litvinof, Şigemitsu, Mançuko ile Sovyetler arasındaki münazaalı mıntakada hududu tahdit edecek komisyonun organizasyonu bahsinde pek yakında görüşmelere başlayacaklardır.

Eğer bu komisyon vazifesini muvaffakiyetle bitirebilirse, Sovyet — Mançu hududunun diğer aksamında da faaliyet başlıyacaktır. Maamafih Japonya, şimdiden bu hususta her hangi bir teahhüde girmiş değildir. Salâhiyettar mahfillerden bildirildiğine göre, Japonya, bu komisyona bitaraf bir aza seçilmesine katiyen taraftar değildir.

Japonya, bitaraf azayı tamamile lüzumsuz bulmaktadır.

Tokyo, 16 (A.A.) — Domei Ajansı bildiriyor:

Onu mebusandan onu ayandan olmak üzere yirmi kişilik bir Japon parlâmento heyeti, 27 ağustosta Tokyadan Mançukoya hareket edecek ve orada, Sovyet — Mançu şark hududunu bilhassa Çanhufeng tepesi de dahil olmak üzere münazaalı mıntakayı teftiş eyliyecektir.

Tokyo, 16 (A.A.) — Kabine, bu günkü toplantısında Şang Kay Şek'in rejimini tahrip maksadile askerî, iktısadi ve diplomatik mesaisine katiyen zaafa kapılmaksızın devama karar vermiş olduğunu bildirmektedir.

Kabine, Hankeu'yu ilk hedef ittihaz etmek suretile yeni bir Çin vücude getirmeğe de azmetmiştir.

Tokyo, 16 (A.A.) — Bugün Çin harbi için yeni milli seferberlik tedbirleri alınmıştır. Öğleden sonra yapılan kabine içtimaını müteakip kabinenin, Japonyanın mânen ve maddeten tehlike karşısında bulunduğunu ilan etmeğe karar verdiği resmen bildirilmiştir.

Hankeu, 16 (A.A.) — Siaçoadan Santral Niyuz ajansına bildirildiğine göre, Çin kıtaları Fuyanga girmişler, nizamı iade eylemişler ve mevzilerini tahkim etmişlerdir. Ordunun kuvayi külliyesi Hangçeuya doğru ilerlemektedir.

Şanghay, 16 (A.A.) — Hankudan bildirildiğine göre, dokuz tayyarelik muhtelif Japon hava filoları, bu gün öğleye doğru, yüksek bir irtifadan Kayang ve Vuçangı bombardıman etmişlerdir.

Hanyagdaki hasarın fazlaca olduğu sanılmaktadır.

Orman U. Müdürlüğünün Şiddetli Tedbirleri

Ankara, 16 (Telefonla) — Orman umum müdürlüğü orman işlerinin esaslı surette takibi için şiddetli tedbirler almaktadır. Bu münasebetle bazı orman mühendis ve memurlarına istel el çektirilmiş, bazılarına da siciline geçmek üzere ceza verilmiştir.

Çarşamba orman memuru Nuri, zimmetine para geçirdiği için, orman mesaha mühendisi Hasan Kılıç vazifesindeki alâkasızlığından dolayı işten el çektirilmiştir.

Yine Cine mıntakası orman mühendislerinden Enver Öztürk kontroldaki alâkasızlıktan dolayı siciline geçmek üzere tecziye edilmiştir.

Lord Runciman'ın Görüşmeleri

Prag, 16 (A.A.) — Lord Runciman heyetinin tebliği:

Bugün saat 14.45 te Reisicümhur B. Beneş, Lord Runcimanı kabul etmiş ve kendisi ile umumi vaziyet hakkında görüşmüştür. Südet Almanları heyetinin akşam saat 20 de Lord Runciman ve arkadaşları ile bir içtima yapmaları takarrur etmiştir.

Konsoloslar Arasında

Ankara, 16 (Telefonla) — Antakya konsolosu Celâl Tevfik Karasapan Kudüs konsolosluğuna, İskenderun konsolosu Fethi Denli Antakya konsoloslu ğuna, merkezden Ahmet Umar İskenderun konsolosluğuna, Filibe konsolosu Zati Rosan merkeze ve yerine Kudüs konsolosu Fevzi Korta tayin edilmişler

İbrahimpaşa sarayı

(Üst tarafı 1 incide)

kahramanı İbrahim Paşa ile Makbul İbrahim Paşanın düğünleri burada olmuştur. Umumî heyeti itibarile sivil Türk mimarisinin bugün yegâne nümunesi olan ve Sultanahmet meydanının bütün bir cephesini işgal eden bu eski saray ile Sultanahmet camiinden sonra şimdiki Ticaret mektebinin arkasında aşhane, misafirhane, şifahane ve saire gibi eski Türk içtimaî muavenet müesseseleri bulunmaktadır. Vaktile mimar Mehmet Ağa tarafından inşa edilmiş olan bu binalar ile İbrahim Paşa sarayı, Sultanahmet camii ve mülhakatından herhangi biri ortadan kaldırılacak olsa Sultanahmet meydanının eski bir Türk meydanı olarak haiz olduğu kıymet sıfıra indirilmiş olur. Şu halde eski Atmeydanı olan Sultanahmet meydanının tarihî kıymetini muhafaza etmek için mutlaka onun etrafını ihata eden tarihî eserleri muhafaza etmek bir vazifedir.

İşte Türk Tarih Kurumu yaptığı tetkiklerle şu neticeye vardıktan sonra tabiî olarak şu kararı vermiştir: Adliye sarayı yapmak için umumî hapishaneyi yıkmak aslâ doğru değildir. Yapılacak şey umumî hapishane ile birlikte İbrahim Paşa saraymın diğer kısmlarını da kıymet bilmez işgallerden kurtarmak, bu eski Türk sarayının her tarafını temizlemek, icap eden yerlerini eski üslûbuna halel gelmemek üzere tamir etmek, sarayın önünü kapatacak surette sonradan yapılmış binaları kaldırmak, burada bir etnografya müzesi yapmak, eski Türk hayatını asır asır bütün canlılığı ile burada göstermek, böylelikle Sultanahmet meydanını da eski Atmeydanı haline getirmektir.

Türk Tarih Kurumu tarafından varılan bu karar dün Vali Muhittin Üstündağın reisliği altında toplanan komisyonda izah edilmiştir. Maalesef bu izahlara rağmen komisyonda ekseriyet umumî hapishanenin yıkılmasına taraftar olmuştur. Bununla beraber komisyonda [illegible] Cemiyetinden Sıvas Saylavı Şemsettin ile Mimar Sedat Çetintaş ve Müzeler Müdürü muhalif kalmıştır.

Bu vaziyete göre umumî hapishanenin yıkılması işi artık bir hükûmet meselesi şeklini almış oluyor. Bizim fikrimizce Türk Tarih Kurumunun bu meseledeki kararı tarih ilminin kararıdır. Şu veya bu komisyon tarafından verilmiş idarî bir kararla bunun aleyhine hareket etmek büyük bir hata olur.

ASIM US

Bir İngiliz vapuru Yangse nehrinde bir Alman vapurunu batırdı

Şanghay, 16 (A.A.) — Sabahleyin Yangtse nehrinin mansap cihetinde Nantung Çeu civarında Tungvu ismindeki İngiliz vapuru, içinde 160 kişi bulunan Hansa isimli Alman vapuru ile çarpışmıştır.

Hansa müsademeden biraz sonra batmıştır. Ancak on üç kişinin kurtarılabildiği söylenmektedir. Vapurun kaptanı da kaybolanlar arasındadır.

İngiliz vapuru da hasara uğramış ise de içindekilere birşey olmamıştır. Havanın bozuk olması müsademeye sebebiyet vermiştir. Kaza esnasında koyda bir tayfun zuhur etmiştir.

Koyna Sıhhat Mdürlüğü

Ankara, 16 (Telefonla) — Trabzon sıhhat müdürü Bay Mahir Önbilgin Konya sıhhat müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Ziraat Vekili

Ankara, 16 (Telefonla) — İstanbulda bulunan ziraat vekili Faik Kurtoğlu bu sabah şehrimize dönmüş

1 — Ortaokulu bitirmiş olmak, tür.

Lindberg Varşovada

Varşova, 16 (A.A.) — Lindberg karısı ile beraber, Panavr yolu ile İngiltereden buraya gelmiş ve saat 17,38 de Varşovada Okennie tayyare meydanına inmiştir.

Görün düşündükçe

Bulunan cesetler

Yazan: S. Gezgin

Her gün gazetelerde okuyorum: "Kanlıca koyunda iki ceset bulunmuştur.", "Kâğıthane deresinde müslüman olduğu anlaşılan fakat kim olduğu bilinmeyen bir ceset bulunmuştur.", "Kabataş kıyılarında kırk yaşlarında olduğu kestirilen bir ceset görülmüştür.", "Dün Boğaziçinde iki çocuk boğulmuştur..."

İstanbulda hemen her yıl, yaz sıcaklarile beraber bu kara haberler de başlar. Bilmem istatistik tutuluyor mu? Eğer böyle bir tedbire başvurulmuşsa, tutarlarının gözümüzü korkutacak kadar büyüdüğü görülür.

Sıcak, halkı denize sürüklüyor. Bugünlerde mektepler tatildir. Çocuklar, alabildiklerine başıboştur(lar). Bu sebepler birleşince bugün anlaşılmaz bir gafletle kaza deyip geçtiğimiz, hâdiselerle karşılaşıyoruz.

İnsanlar, çok kere kendi tedbirsizliklerine, dalgınlıklarına "kaza", maskesini takarlar. Göklerin derinliğinde kulun alın yazısını çizen görünmez eller varmış gibi, felâkete uğrayanlar, sadece boyunlarını bükerler, gözlerinden yaş dökerler.

Halbuki bütün bunlar bizim ellerimizle dokunmuş gaflet tuzaklarıdır. Çoğumuz bindiği dalı kesen zavallıya benzeriz.

Niçin çocuğuna düşkün, müdebbir ana babanın çocuğu bu türlü kazalara uğramıyor? Neden bastığı yeri yoklaya yoklaya yürüyenler düşmüyor? Bu kadar basit bir hâdiseyi, müsavi kudretlere yamamak, aklın benimseyeceği bir şey değildir.

Fakat acaba, şu her gün okuyup üzüldüğümüz ölümlerden devlet elile olsun, kurtulmamıza çare bulunamaz mı? Bir sahil muhafaza teşkilâtı vardır. Zavallı balıkçıları kovalayan, tezkeresiz avcı avlayan bir başka teşkilât [illegible] rı kontrol edip dururlar. Ne olur, bari bunlar, çocukların, hattâ büyüklerin açıkta denize girmelerine set çekseler. Küçük bir emir, minimini bir dikkat birçok canın kurtulmasına yarayacak, bari bunu yapsalar.

Bir İngiliz Gazetecisi İstanbulda

Deyli Herald isimli İngiliz gazetesi muharrirlerinden B. Raş, otomobil ile şehrimize kadar bir gezinti yapmıştır.

İngiliz muharrir, bugün yine otomobil yolile memleketine dönecektir.

RADYO

17 - AĞUSTOS - 938 - ÇARŞAMBA

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,15 Konferans: Üsküdar Halk evi namına: Doktor İbrahim Zati (Keyif verici zehirlerden Alkolizm), 19,55 Borsa haberleri, 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev. 21 Saat ayarı, Şen, Bedriye Tüzün, stüdyo orkestrası refakatiyle. 21,30 Settar Körmükçü ve arkadaşları. 22,10 MüzikDaitlLaF.ŞiIlla-EiyÜi:Ğ ları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 Müzik ve varyete: Tepebaşı belediye bahçesinden naklen. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı, son.

18 - AĞUSTOS - 938 PERŞEMBE

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Çigan havaları (plâk). 19,15 Spor musahabeleri. Eşref Şefik. 19,55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev. 21 Saat ayarı: Orkestra: 1 — Kalman: Hussaren liebe. 2 — List: Mart d'Isolde. 3 — ilance: Valsı lent. 21,30 Saban Soyak ve Bayan Soyak: Halk türküleri. 22,10 Novotniden naklen orkestra konseri: Kemal Akel idaresinde. 22,50 Son haberler ve ertesi gü-

Günün meseleleri:

Otobüs mü, tramvay mı?

Vatandaşlar arasında kısa bir anket

İstanbulda otobüs mü yoksa tramvay mı işletmeli?

Bu meseleyi halletmek üzere bir komisyonun kurulacağı ve neticeyi hal le çalışacağı havadis olarak gazetelerde çıktı. Biz de bu mesele hakkında İstanbul hemşerilerinin ne düşündüğünü merak ettik, bir arkadaşımıza bu hususta kısa bir anket yapmasını söyledik. Arkadaşımızın aldığı ceavpları sırasile yazıyoruz:

Aldığım cevaplar arasında en orijinalı, otomobil sahiplerinden Bay Orhan tarafından verildiği için yazıya onun cevabile başlıyorum. Hayli spritüel bir zat olan Bay Orhan bakınız ne diyor:

— Bence İstanbulda ne tramvay işleyebilir, ne de otobüs. Bu berbat yollarda insanları taşıyacak en güzel ve en müsait nakil vasıtası eşeklerdir. Bunlar hem yollara göre, ufak hem de kanaatkâr oldukları için nakil ücretleri ucuzlamış olur.

Adalara baksanıza! Orada yollar asfalt olduğu halde nakliyat eşeklerle yapılıyor. Motörlü nakil vasıtalarının kullanılması yasak ediliyor. Eğer tercih, ille tramvayla otobüs arasında yapılacaksa o zaman pek tabiî olarak otobüs tercih edilmelidir.

Sualime ikinci olarak cevap veren, İş Bankası müfettişlerinden Bay Kâmidir. Kendisini, hararetini teskin için kana kana bir bardak kızılcık şerbeti içerken yakaladım:

— Küçük bir anketim var. Bir İstanbullu sıfatile buna cevap vermek ister misiniz? İstanbulda tramvay mı işletmeli, yoksa otobüs mü?

Cevabı katî oldu:

— Tabiî otobüs. Bu dar yollu şehirde tramvay işleyebilir mi hiç? Kadıköye baksanıza, her yerde tramvaylar kalkarken burada yeniden yollar yapıldı. Şimdi de her gün bir kaza oluyor; yollar tıkanıyor. Yollar geniş dahi olsa, tramvay bugün için, artık demode bir nakil vasıtası haline gelmiştir. Ben Berlinde iken, belediyenin tramvayları kaldırmak için şirkete oldukça mühim bir meblâğ teklif ettiğini duymuştum. Halbuki bizde aksine olarak, inşaat yapılıyor.

Otobüsün tramvaya nazaran birçok faydaları vardır. Evvelâ çabuk götürür. Bu devirde zamanın ne kadar kıymetli olduğunu söylemeğe hacet yok. Saniyen, tramvay bozuldu mu, veya bir kaza oldu mu yol uzun müddet kapalı kalıyor. Halbuki otobüs bozulsa veya bir kaza yapsa, bir kenara çekilerek yolu tekrar açmak gayet kolay bir iştir.

Bay Nurettin ismindeki vatandaş ise aksi fikirde:

— İstanbuldaki yollar için en münasip nakil vasıtası tramvaydır. Yolların büyük bir kısmında iki otobüs karşı karşıya geldi mi, cadde tıkanıyor ve diğer otomobiller, tramvay ve sair nakil vasıtaları işleyemez oluyor. Halbuki tramvayın yolu muayyen olduğu için böyle bir ihtimal mevzuu bahsolamaz. Sonra tramvay daha rahat, sarsıntısı, yanık benzin kokusu yok. Ayni zamanda daha ucuz.

Emekli subaylardan Bay Salâhattin de şu fikirde:

— Otobüs, şüphesiz ki tramvaya tercih edilebilecek bir nakil vasıtasıdır. Evvelâ seridir. Saniyen, lüzum olduğu zaman millî müdafaa bakımından istifade edilebilir. Yalnız İstanbulda tramvayı kaldırıp yerine otobüsü ikame etmeden evvel düşünülecek noktalar vardır. Bunların birincisi yol meselesidir. Şimdiki gibi bozuk yollarda otobüsle gitmek bir azaptan başka birşey değil. Nedir o Keresteciler — Eyüp yolu, Bakırköyün Sirkeciden Kazlıçeşmeye kadar olan kısmı hoş, bu yalnız yol işi değil. Otobüsler de — Allah nazardan saklasın — pek harabati şeyler. Böylesi kaymak gibi yol olsa gene adamı pestile çeviriyor. Yol işi halledildikten sonra otobüslerin vaziyeti de ıslah edilmelidir. Eğer işleyecek otobüsler, şimdikiler gibi kamyon bozması nesneler olacaksa hiç zahmet edilmesin. Zira sonunda bütün İstanbul mide ve böbrek sarkmasından hasta yatacaktır.

A. N.

Tehlike

Yazan: Sidney Horler — 4 — **Çeviren: Hikmet Münir**

İngilterenin bu çok satılan resimli mecmuasına Meri ilk defa için bakıyor değildi. Onun sayfalarını araştırmakta şimdi bir hususî maksadı vardı.

Mecmuanın orta sayfalarına doğru bir erde bir fotoğraf gördü. İlk bakışta o fotoğraftaki erkek yüzü, onun dikkatini celbetti. Bu erkek, bir filim yıldızına benziyordu. Fakat bir filim yıldızına nisbetle çok erkek yapılışlı, canlı ve ciddî görünüyordu.

Resmin altına baktığı zaman, bu adamın, isminin Filip Gramston olduğunu gördü. Meşhur dava vekili Filip Gramston... Bu zat, birincilik ilk gecesine gelen birçok meşhur şahsiyetler arasında bulunuyormuş. Mecmuanın sahibi, ona, birkaç santimetrelik kıymetli bir yer vermiş, ayrıca resmini koymuştu..

Şu halde onun da meşhur olduğu anlaşılıyordu.

Meri bu yakışıklı adama bir kere daha baktı. Sonra Londraya gittiği zaman herhangi bir fırsatla bu adamı görmek mümkün olup olmadığını düşünmiye koyuldu.

Resme bir kere daha baktıktan sonra, bunun da gelip geçici bir alâka olduğunu umarak mecmuayı bir kenara koydu. Fakat öyle mi bakalım!?...

Meri kendi kendine bir karar veremiyordu. Bildiği bir şey varsa, o da, bu adamla konuşabilmek için birçok şeyler fedaya hazır bulunmasıydı. Zira bu adam, onun alâkasında bir iz bırakacağa pek benziyordu.

II

Stefan Brandel, vapurun sigara içmeğe mahsus salonunda oturuyordu. Devamlı surette idman yapmak suretiyle bütün canlılığını muhafaza edebilmiş elli yaşlarında kadar bir adam. Hemen hemen iki metreye yakın uzun bir boyu, tannan bir konuşuşu ve sevimli bir gülümseyişi var. Dünyanın en meşhur gazete sahiplerinden biri olan Stefan Brandel, ayni zamanda doğru iş gören bir adam olmakla da tanınmıştır.

Stefan Brandel ile birlikte sigara salonunda iki kişi daha oturuyordu.

Brandel onlara dönerek:

— Senin Sir Metiyu'nun son yaptığı... (diye başladı.) Fakat bırakın, söylemesem daha iyi olacak!

Diğer iki kişi meraklanmıştı:

— Allah aşkına söyle.. .

— Vallahi bilmiyorum, benim yıldızım, bu adamla bir türlü barışamadı. Bana iyi bir adam olduğu hissini vermiyor.

Diğer iki adamdan biri:

— Eğer bir kadın olsaydın bu sözlerinin bir mânası olurdu.

— Evet, onun ihtisası kadınlarmış, değil mi?

— Kendisinin söylediğine bakılırsa, umumiyetle herhangi kadını isterse elde edebilirmiş..

— Pis haydut! Fakat..

Stefan Brandel burada öksürmeğe başladı. Zira, Sir Metiyu Dark kapıdan görünmüştü.

Sir Metiyu içeriye girdiği zaman iki tarafa hafifçe yalpa ettiği gibi yüzünde de hoşnutsuzluğa işaret olabilecek ekşi bir ifade taşıyordu.

— Pardon, dedi. Sizi beklettiğime müteessirim. Fakat bir işim çıktı da.. Başlıyalım mı?

Stefan Brandel ve arkadaşları, onun ne işi çıkmış olduğunu, hal ve tavrından pekâlâ biliyorlardı. Amerikan Bar'da üstüste birkaç kadeh viski ile başbaşa kalmış olacak. İçkiden de mahvedecek kendini. Hem bu haliyle, briç oynıyabilecek mi acaba!

Brandel ve arkadaşları sadece, bir nezaket eseri olsun diye onunla bir masanın etrafına oturdular. Bereket versin oyun başlamış başlamamıştı ki, garsonlardan biri içeri girerek:

— Sir Metiyu Dark! dedi. Bir telgrafınız var!

Sir Metiyu, oturduğu yerde, kendisine daha ziyade ağırlık basmış gibi, ölgün bir hareketle telgrafı, parlak bir gümüş tepsinin içinden aldı. Yapışık yerinden yırttı. Önüne açılan satırlar üzerinde, sarhoş gözlerini bir defa ehemmiyetsizce gezdirmek isterken, birdenbire yüzünün rengi solarak:

— Affedersiniz dostlarım, dedi. Affedersiniz. Fakat birkaç dakika müsaadenizi rica edeceğim.

Meşhur Revü kralı, bundan sonra bir şey söylemeden oturduğu koltuğun kenarına dayanarak kalktı. Ve şimdi, viskilerin tesiri kendisini bir kukla gibi sallayarak, heyecan içinde kapı dışarı çıktı.

Stefan Brandel'in iki arkadaşından biri olan Harley Tomson:

— Kendisine âdeta idam hükmü tebliğ edilmiş gibi bir hale girdi biçare! dedi.

Brandel ilâve ederek:

— Her halde aldığı bir kara haberdir. Şimdi ne yapacağız?

(Arkası var)

Yıldönümleri:

305 sene evvel bugün

Sultan camiinde verilen iki vaaz

1633 yılı 17 ağustos günü, 305 sene evvel bugün, Sultanahmed camii müthiş hâdiselere sahne oldu. İstanbulda müthiş bir kahve ve tütün yasağı vardı. Emir şu idi:

— Tütün içilmiyecek. Dinlemiyenler idam edilecek.

Şairler:

Zararsız bir duhan hakkında neyler bunca dikkatler

Diye başlıyan manzumeler yazıyorlardı. Fakat, biri kâr etmiyordu. Padişah geceleri kol geziyor, kahve, sigara içilen yerlerde görülenler derhal cellâda teslim ediliyordu.

Tarih bu hâdiseyi şu satırlarla bal(?)landırır:

"Her sabah, sokak üzerlerine bırakılan ecsadı mazlûmin, gecenin siyaseti birahmanına şehadet eyliyordu. Her gün bu eşyayı memnua mübtelâlarından bir kaçı, şu ibtilai felâket engiz uğrunda başlarını verirlerdi."

Padişah şeyhlerin toplandıkları mec lisleri bile basar, eşyalarını muayene ederdi. Bir gün bu suretle basılan şeyhler meclisinde Müslümanların E-Zop'u diye anılan Sivasîzade de varmış.

Yukarda kaydettiğimiz tarihte yani 305 sene evvel bugün Sultanahmed meydanında Sivasîzade ile Kadızade vaaz vereceklerdi.

Hâdisenin ehemmiyeti de her ikisinin aralarının açık olması idi. vaizler biribirlerine taş atacaklar, halka kendilerini sevdirmek için ne münkünse yapacaklardı. İlk önce kürsüye Sivasîzade çıkarak söyliyeceklerini söyledi. Sonra, Kadızade çıktı ve Nasreddin hocanın bir hikâyesini anlattı. Hoca bir gün biri büyük biri küçük iki öküz ile tarla sürüyormuş. Küçük öküz tabiî iş göremiyormuş. Hoca da aksine büyük öküzü dövermiş;

— Yahu onun kabahati ne, kabahat küçük öküzde..

Deyince, Hoca:

— Büyük öküz hareket etmiyor, o hareket ederse küçük de gider. Onun için asıl kabahat büyükte... demiş.

Kadızade bu hikâyesini anlatmakla 305 sene evvel Padişahın da bulunduğu camide ekâbiri feci vaziyete düşürmüştü. Vaizi dinliyerek alınanlar, Kadızadeyi kürsüden indirmek için teşebbüse geçmişler, fakat kurnaz vaiz işe Nasreddin Hocanın fıkrası ile başladığı için kendini kurtarmış, kürsüden inince de:

— Dava sabit oldu.. İstediğimi yaptım. diye kendisine kızanlara aldırmamış bile...

Kalb Durmasından Denizde Öldü

Büyükadada Karakuş sokağında elbise boyacısı Anastasın 17 yaşındeki oğlu Yani, dün Maden civarında denize girmiş, bir müddet açıldıktan sonra suya dalmış, bir daha çıkmamıştır.

Muhtelif kollardan sandallarla yapılan arama sonunda gencin cesedi denizde bulunarak dışarı çıkarılmıştır.

Muayenesinde çok iyi yüzmek bilen Yaninin kalp durmasından öldüğü anlaşılmış, defnine ruhsat verilmiştir.

Gene bir çocuk arkadaşını yaraladı

Küçükpazarda oturan 16 yaşında Halûk, dün Yenikapıda denize girmiş yıkanırken, yanından geçen Akif isminde bir çocuk kendisini birine ben zettiğinden üzerine su atmıştır.

Buna çok kızan Halûk, derhal kavgaya başlamıştır. Deniz ortasında dövüşen çocuklar yavaş yavaş sahile yanaşmışlar, fakat dışarı çıktıktan sonra da ayrılmıyarak kavgaya devam etmişlerdir.

Bu sırada Halûk orada eline geçirdiği bir bıçakla Akifi kolundan ağır surette yaralayarak, kanlar içinde yere sermiştir.

Carih çocuk, vakayı müteakip kor kup kaçmış ise de az sonra yakalanmıştır.

Balkanlarda komitecilik tarihinden bir hatıra

Selânik Osmanlı bankası nasıl bombalanmıştı

Suikastı bizzat tertip edenler anlatıyor

Sofyada çıkan Slovo gazetesi (Selânik suikastlerinin tarihini) neşretti. (Selânikte panik) başlığı altında basılan bu hatıralar, suikasti tertip edenlerden Pavel Şatefin bizzat gazeteciye verdiği tafsilâta dayandığı için, tarih bakımından kıymetlidir. Bu itibarla Selânik suikasti tafsilâtını Slovo'dan naklediyoruz:

"Gvadalkivir,, vapuru suikastinden sonra, kendi içine çekilen Selânik şehri geniş körfezin üzerinde korkulu bir uyuşukluk arzediyordu. Sokakların şurasında, burasında fenerler ışıldıyordu. Selânik şehrini o zaman hava gazi aydınlatıyordu.

Halk uykuda iken sokaklarda nöbetçiler dolaşıyordu. Uyumıyanlar yalnız ölüm bekliyen gençlerdi ki, bunlar yarın, yeni hâdiselere hazırlanıyordu. Pavel Şatef hâdiselerin inkişafını "ne sarmısak yemiş, ne de ağzı kokmuş,, gibi Partenoir otelinde bekliyordu. Onun arkadaşların - dan her biri vazifeleri başında bulunuyordu. Hepsine ayrı ayrı vazifeler verilmişti. Şehre bir kaç kilometre uzaklıkta Selânik — İstanbul demiryolu üzerindeki küçük köprüyü Dimiter Meçef tahrip edecekti. Selânik idadisi talebesinden Milân Arsof ile İliye Triçkof ona yardımcı verilmişti. Bu üç kişiye verilen melinit çok az olduğu için suikast tam olamadı. Komitelerin faaliyetini anlayan polis harekete geçtiği için üç suikastçi gizlenmek mecburiyetinde kaldı.

Osmanlı Bankası 16 nisan sabahı bombalanacaktı. Bir gün evvel nisan 15 te yeraltı kanalına giren komite Ortse orada bekliyordu. Bu kanal Osmanlı Bankasının temeline kadar uzuyordu. Bankanın önündeki caddeyi altından katederek karşısındaki bir binanın altına kadar uzayan kanal içindeki suikastçiler akşam saat 7 ile 8 arasında fitilleri yakacaktı.

Çünkü bu saatlerde halk caddelere dökülüyordu. Büyük liman şehrini aydınlatan hava gazini tahrip ve söndürmek için tesisatın boruları kesilecekti. Borular Selânik istasyonuna yakın alçak köprünün altından geçiyordu. Bu vazifeye iki kilo melinit ile Kirkof memur edildi. İki kilo melinit bütün ışıkları bir saniye içinde söndürüp Selâniği karanlıklar içine sokmağa kâfi geldi. Diğer suikastçiler yerli yerinde beklerken kanalın içindeki suikastçi Ortse, şehirdeki ışıkların söndüğünü anlamıştı. Sokaktaki fenerlerin sönmesi Kirkofun vazifesinde muvaffak olduğunu anlatıyordu. Cesur suikastçinin kalbi yerinden fırlıyacak gibi vuruyordu. Işıkların sönmesinden beş dakika sonra şehrin Avrupa mahallesi şiddetli bir sarsıntı ile sallandı. Osmanlı Bankasının yeni binası duman içinde kaldı. Halk caddelerde koşmağa başladı. Panik oldu. Fitiller on beş metre uzunlukta olduğu için komite Ortse fitili ateşledikten sonra bir dakika içinde bankanın üst katına koştu. Orada yaşayan banka direktörünün karı ve çocuklarına derhal kaçmalarını, çünkü bir kaç dakika sonra binanın havalanacağını haykırdı. Bu insanî vazifesini yaptıktan sonra komiteci kimseye belli etmeden uzaklaşarak evinde gizlendi. Bankanın bombalanması öteki suikastçilerin harekete geçmesi için ilk işaretti.

Komitecilerden Milan Arsof, ışıkların sönmesi üzerine deniz kenarındaki yazlık Elhamra tiyatrosunu bombalayacaktı. Tiyatroyu dolduran halk ışıkların sönüşünü muvakkat sandığından el çırpıyordu. Bu karanlık içinde, bir kilo melinit ile dolu olan bombayı Arsof masa üzerine şıklar saçmağa başlayınca, halk büyük bir telâş içinde tiyatrodan kaçmağa başladı. Bu arada Arsof ta kayboldu. Bomba patladı, bir garson öldü. Işıkların sönmesi üzerine İliye Triçkof, Avusturya postanesinin önünde iki demir bomba patlattı. Bir dakika sonra ayni sokakta Mısır oteli önünde halk üzerine Dimiter Maçef iki bomba fırlattı. Bu iki suikast bir çok ölü ve yaralıya sebep oldu. Köprü altındaki vazifesini hüsnü ifa ederek ışıkları söndüren Kirkof, bir faytona binmiş ve Grand Hotele gelmişti. Otelden sokağa bomba yağdırmağa başladı. Bütün şehir sokaklarına 30 — 40 bomba atılmıştı. Halkın telâş ve heyecanınran istifade eden suikastçiler evlerinde gizlenmeğe muvaffak oldular. Velesli Gorgi Boğdanof Yunan kahvecisi Noyanın pencerelerine bir bomba atmıştı. Bu cehennemî patlayış bütün şehri korkuttu. Limandaki bütün vapurlar düdüklerini öttürmeğe başladı. Hükûmet derhal faaliyete geçti. Arap binbaşı diye anılan Hasan Efendinin kumandasında 17 inci alaydan bir tabur asker geldi. Suikastçilerin gizlendiği evlerden bazıları kuşatıldı. Suikastçiler bütün bombalarını atıp bitirmişlerdi.Kuşatılan evlerin etrafında bütün gece ateş teati edildi. Vladmir Pingof ayni gece Tophane önünde öldü. 17 nisan günü öğleden sonra Katolik klisesi karşısındaki Nutome Pepe'nin evinden sokağa bomba atan Ortse'nin bu hareketi üzerine asker geldi. Komiteyi orada öldürdü.

Bulgarlar Vardar mahallesinde yaşıyordu. İki saat içinde 70 insan ölmüştü. Bunlar arasında 5—6 Yunanlı, 4—5 Yahudi vardı. Polis bir çok tevkifat yaptı. Sabah saat sekize kadar evinde gizlenen Kirkof, bir kahraman gibi ölmek istiyordu. Yeni elbiselerini giymiş, silindir şapkasını başına geçirmiş olarak gûya bir telgraf çekmek bahanesile postaneye gitti. Kapıdaki nöbetçi mâni olmak istedi. Komiteci cebinden bir bomba çıkardı, fitillemek istedi ise de asker çabuk davranarak Kirkofu süngüledi. Komiteci orada can verdi. Komiteciler arasında çok enteresan bir sima vardı. Adı Traykof'tu. Boris Sarafof'un arkadaşı olan bu adam veremli idi.

VALİ HASAN FEHMİ PAŞA

Veremli Traykof, Vali Hasan Fehmi paşayı öldürmeğe memur edilmişti. Bu maksatla valinin konağı civarında dolaşmağa başlayan komitecinin hareketini polisler şüpheli görmüştü. Kendini yakalayıp üzerini aramak istediler. Bunun üzerine müthiş bir hâdise oldu. Veremli Traykof polislerden kaçtı, hayli uzaklaştı ve bir bomba üzerine oturdu. Bomba patlayınca kanlı bir vücut yerlerde tekerlenmeğe başladı.,,

(Slovo) refikimizin neşrettiği bu kanlı maziye ait bu hatıralar Balkan paktı çemberi etrafında dostluk ve kardeşlik tesis eden Balkanlı bütün milletler tarafından bugün nefretle anılmaktadır.

SPOR

Karadeniz havuzunda

Bölge yüzme birinciliklerinin sonuncusu yapıldı

Lik maçları fikistürü çekildi

Ankarada Karadeniz havuzunda bölge yüzme birinciliklerinin sonuncusu yapılmıştır. Büyük bir meraklı ve seyirci kalabalığı önünde yapılan bu müsabakalar çok güzel olmuştur.

Yapılan müsabakaların şekil ve neticeleri şöyledir:

100 METRE SIRT ÜSTÜ

Bu müsabakaya beş yüzücü girmiş ve neticede Gençler Birliğinden Nedim Akdilek, 1.31 6-10 dakikada birinci, Güneşten Nihat ikinci ve Nihat Büyükcingöz üçüncü olmuşlar - dır.

200 METRE SIRT ÜSTÜ

Bu müsabakaya da beş kişi girmiştir. Neticede Gençler Birliğinden Suat Dinçer 3.4 5.10 dakikada birinci, Nusret Öktem ikinci ve Turhan Ogan üçüncü olmuşlardır. Bu müsabakada bilhassa Suat her zamankinden daha güzel yüzerek iyi bir derece almıştır.

KÜÇÜKLER ARASINDA BİR MÜSABAKA

Bundan sonra hem günün müsabakalarına biraz ara vermek, hem de küçük yüzücüleri unutmamış olmak için, programda bulunmamasına rağmen 50 metrelik bir müsabaka yapılmıştır.

Dört küçüğün girdiği bu müsabaka da Bülent Erken 0.33 1.10 dakikada birinci, Nejat Nakkaş ikinci ve İhsan Kut üçüncü olmuşlardır.

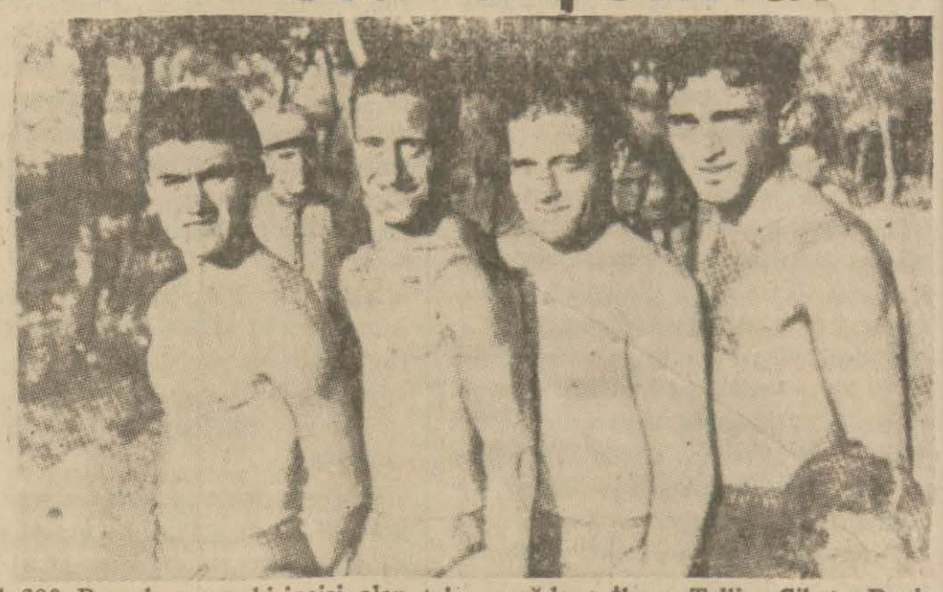

4x200 Bayrak yarışı birincisi olan takım sağdan: İhsan Telli, Cihat Denizmen, Suat Dinçer ve Nusret Öktem

1500 SERBEST

Bu müsabakaya üç kişi girmiştir. Birkaç turdan sonra yüzücülerden biri çıkmış, Nihatla Keşfi devam etmişlerdir. Finale 35 metre kala Keşfinin ayağına kramp girmiş ve neticede Nihat Büyükcingöz müsabakayı yalnız başına 28.11 dakikada bitirerek birinci olmuştur.

ATLAMALAR

Atlamalara Gençler Birliğinden Bülent Hasar ve Güneşten Turgut Gürer girmişlerdir. Beş atlama neticesinde Bülent birinci ve Turgut ikinci olmuştur.

4 X 200 BAYRA KYARIŞI

En son yapılan müsabaka çok güzel olmuştur. Neticede Suat Dinçer, İhsan Telli, Nusret Öktem ve Cihat Denizmenden mürekkep Gençler Birliği takımı birinci, Nihat Alp, Hayri Özkök, İbrahim Hakkı Sümergin ve Nihat Büyükcingözden mürekkep Güneş takımı ikinci olmuştur.

Bu suretle sona eren müsabakalar neticesinde Gençler Birliği 41 puvanla bölge birincisi ve 21 puvanla Güneş bölge ikincisi olmuşlardır.

Bayrak müsabakasını kazanan genç lere şiltleri hediye edilmiştir.

Spor ve tayyare

Sivil tayyarecilik bilhassa İngilterede büyük bir süratle ilerliyor. Bu arada kadınların tayyareciliği bir spor addederek gösterdikleri alâka çok büyüktür. Resimde gördüğünüz Mis Mona, bu kadınlar arasında olup bir çok uçuşları muvaffakıyetle bitirmiş ve kendisine liyakat madalyası verilmiştir.

Lik maçları fikstürü

Türk spor kurumu futbol federasyonu tarafından verilen kararla 938-939 seneleri İstanbul futbol şampiyonunu tayin edecek olan lik maçlarının fikstürünü tayin etmek üzere İstanbul mıntakası futbol ajanlığınca davet edilen şehrimizin teşkilâta dahil klüplerinin murahhasları evvelki akşam mıntaka merkezinde toplandırlar verilen karara göre:

Birinci kümenin altı klübü, her hafta üç sahada birer maç yapacaktır. İkinci küme takımlarına gelince 13 klübün dahil olduğu bu kümede, iki devreli lik maçının 156 müsabaka ile yapılacağı nazarı itibara alınarak bu kümedeki klüpleri kura çekip ikiye ayırmağa karar verdiler. A ve B grupunu teşkil edecek olan bu 13 klübün her iki grupundaki takımları kendi aralarında çarpıştıktan sonra birincileri de ikişer defa karşılaşarak şampiyon taayyün edecektir.

İkinci küme klüpleri de her hafta üç stadda birer müsabaka yapacaklardır. B takımları karşılaşmaları yine eskisi gibi cumartesi günü olacaktır.

BİRİNCİ KÜME

11 Eylûl:
Süleymaniye - Topkapı
Vefa - Beykoz
İ. Spor - Hilâl

18 Eylûl
Süleymaniye - Hilâl
İ. Spor - Beykoz
Vefa - Topkapı

25 Eylûl
Süleymaniye - Beykoz
İ. Spor - Vefa
Hilâl - Topkapı

2 Teşrinievvel
Süleymaniye - Vefa
Beykoz - Hilâl
İ. Spor - Topkapı

9 Teşrinievvel
Süleymaniye - İ. Spor
Beykoz - Topkapı
Vefa - Hilâl

16 Teşrinievvel
Süleymaniye - Topkapı
İ. Spor - Hilâl
Vefa - Beykoz

23 Teşrinievvel
Hilâl - Süleymaniye
Topkapı - Vefa
Beykoz - İ. Spor

30 Teşrinievvel
Beykoz - Süleymaniye
Hilâl - Topkapı
Vefa - İ. Spor

6 Teşrinisani
Vefa - Süleymaniye
Beykoz - Hilâl
İ. Spor - Topkapı

13 Teşrinisani
Süleymaniye - İ. Spor
Vefa - Hilâl
Beykoz - Topkapı

İKİNCİ KÜME

(A grupu)

Kasımpaşa - Galata Gençler
Boğaziçi - Eyüp
Ortaköy - Anadolu
Kasımpaşa - Eyüp
Boğaziçi - Altmordu
Feneryılmaz - Ortaköy
Boğaziçi - Ortaköy
Kasımpaşa - Altmordu
Galata gençler - Fener yılmaz
Boğaziçi - Feneryılmaz
Kasımpaşa - Ortaköy
Eyüp - Galata gençler
Boğaziçi - Kasımpaşa
Altmordu - Galata gençler
Eyüp - Feneryılmaz
Kasımpaşa - Feneryılmaz
Ortaköy - Galata gençler
Altmordu - Eyüp
Boğaziçi - Galata gençler
Altmordu - Feneryılmaz

— Mademki ille benimle beraber bekle oynamak istiyorsun, sen süt nine ol. Ben de anne olayım. Bugün süt

— Cevabın bekliyorlar ama acele etmeyin, yanımızda canım sıkılmıyor.

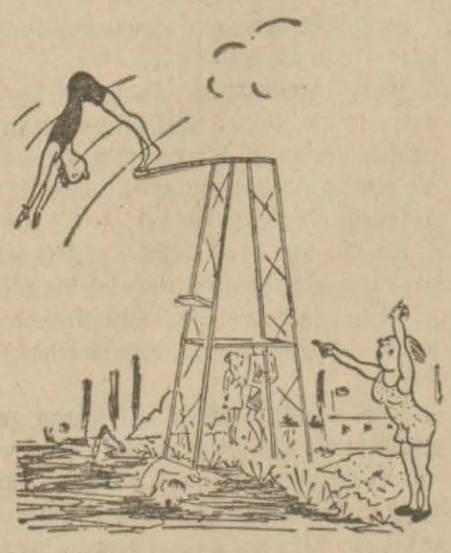

OK GEÇ

— Saatini kolunda unuttun!..

Sansür

Tarihte nasıl başladı

Iskender ve Napolyor. zamanında sansür

Büyük harp ilân edildiği zaman tuplardan müttefik devletlerin bütün Fransız postahanelerinde biriken mekplânları hemen hemen anlaşılmıştı.

Büyük harpte casusların harekâtını kontrol hususunda sansürün oynadığı rol çok büyüktür. Bu suretle mukabil istihbarat teşkilâtları sansürde yakalanan mektupları başkasi le değiştirerek düşmanla muhabereyi temin etmiş ve bir çok casus teşkilâtlarının içyüzünü öğrenmeğe muvaffak olmuştur. Mukabil teşkilâtların sansürde kullandıkları yeni bir takım metotlar umumî harpte yapılan casuslukları yüzde elli meflûç bir hale getirmiştir.

Bitaraf memleketler vasıtasile gönderilen casus mektupları sayesinde bir çok devletler kendi toprakları içinde çalışan düşman casuslarını, istihbarat şebekelerini, askerî cihetten gayet mühim olan gizli malûmatı elde edebilmiştir.

Sansör tarihte nasıl başladı?

Müttefikleri ve aylıklı askerlerile Boğazlardan geçerek Asyaya doğru yürümeğe başlayan İskenderin bir gün yanına gelen sadık bazı taraftarları, müttefiklerin hoşnutsuzluğunu ve aylıklı askerlerin isyan etmek üzere olduklarını bildirmişlerdi. İskender, bu şayia ve gizli haberin ne şekilde meydana çıkarılabileceğini düşündü ve tarihin kaydettiğine göre, bütün muhabereyi kontrol etmeğe karar verdi.

İskender, kontrol yapabilmek için kendi evine gönderilmek üzere bir mektup yazmış ve bütün maiyetindekilerle, müttefiklerine ve aylıklı askerlerine, ailelerine gönderilmek üzere mektup yazmalarını ve bu mektupların hususî adamlarla gönderileceğini söylemiştir. İskenderin kafasındaki şüpheden haberi olmıyan memnun, gayrimemnun asker ve zabit, herkes ailelerine birer mektup yazarak hususî postaya teslim etmişlerdir. Postalar tam yola çıkacakları zaman İskender bütün mektupları istemiş ve hepsini birer birer gözden geçirterek bütün vaziyeti, dost ve düşmanını öğrenmiştir. Bundan sonra ordusu arasında temizleme işine girişmiş ve bu ameliyeden sonra yoluna devam etmiştir.

Diğer taraftan büyük Napolyon, en büyük harpleri idare ettiği günlerde bile istihbarat işlerile uğraşmağa vakit bulmuştur. Gününün bir iki saatini gizli mektup ve vesikaları okuyarak malûmat edinmekle geçirirmiş. Hususî ve şüpheli bazı eşhasa ait bir çok mektuplar Napolyonun kontrolundan geçmiştir. Rişelü isminde bir Fransız açılması memnu olan hususî mektupları açıp okuyanlardan biridir. Bir çok kral ve kumandanların hususî mektuplarını açmış, postayı istihbar vasıtası olarak kullanmıştır. İstihbarat işlerindeki metotlar modernleştikçe mektupların açıldığını belli etmemeğe mahsus hususî birtakım âletler yapılmıştır. Bu âletler sayesinde zarfların açıldığı katiyyen belli olmazdı. Mektubu okuyan, zarfı yırtmadan açar, tekrar kapayarak mahalline gönderir, istihbarat teşkilâtları zarfların içine yazılı başka mektuplar yerleştirir, işe yarayacak malûmat ister, gelecek cevapları bekler ve muhabere eden tarafların fikir ve gayelerini öğrenir. ve hattâ sorduğu suallere cevaplar alır, cevap verir ve bu suretle casus teşkilâtının plânını öğrenirdi.

Umumî harbin ilânı günlerinde büyük devletlerden yalnız Rusya ve Almanyada sansür kadroları hazırlanmıştı.

Fransızlar askerî sansür işinde geri kalmakla beraber, harbin daha ilk aylarında mükemmel bir sansür kadrosu hazırlamağa muvaffak oldular. Askerî harekâtın başlamasından bir kaç gün evvel uzağı görür bir Fransız posta memuru bütün mesuliyeti üzerine alarak Almanya ve diğer düşman devletlere gönderilmek üzere hazırlanan postayı geciktirmiş ve üç gün sonra resmen harp ilân edilmesi üzerine bu postadaki mektuplar gönderilmeden kalmıştır. Kalan mektuplar askerî sansür memurları tarafından birer birer gözden geçirilirken Paris, Liyon, Marsilya ve diğer büyük Fransız şehirlerindeki Alman casuslarından Berline bazı gizli malûmat gönderildiği meydana çıkmıştır.

Fransız posta memuru gönderme diği mektuplar arasında Berlin ve Viyanadan Fransaya gönderilen bazı mektupları da nezdinde alıkoymuş tur. Bu mektupların içinde Alman ve Avusturya tebaalarına tebliğ edilen seferberlik emirleri ve bazı gizli talimat bulunmuştur. Bu talimatta Alman ve Avusturya tebaalarının iltihak edecekleri kıtaların mevkileri bildirilmekte olduğu için Almanların Fransa ve Rusyaya karşı hücuma geçecekleri cepheler hakkında Fransız istihbarat teşkilâtı küçük bir kanaat edinebilmiştir. Harp başlarken Fransız postalarında iki hafta içinde birisiz maken mektuplardan toplanan gizli malûmat bütün harp devam ettiği seneler zarfında bir daha elde edilememiştir.

Harp senelerinde Londra ve Paristeki posta idarehanelerinde askerî sansür memurları en küçük bir gazeteyi, en âdi bir mektubu, en zararsız sanılan alelâde bir zarfı bile inceden inceye tetkik etmişlerdir.

İşte istihbarat teşkilâtile birlikte çalışan askerî sansürün teyakkuz ve dikkati sayesindedir ki, en korkunç Alman casuslarından Müller meydana çıkarılabilmişti. 914 senesinin bir yaz günü Londrada askerî sansür masasına bir gazete verilmiştir. Bu gazete Amsterdama gönderilmişti. Gazetenin üzerinde gizli mürekkeple bir kaç satır yazı bulunduğu anlaşıldı. Bu satırlarda:

(S) nin şimale hareket ettiği ve (201) den malûmat alınacağı yazılı idi. (Skotland Yard) yani İngiliz gizli istihbarat teşkilâtı memurları S. nin Peter Jan isminde biri olduğunu meydana çıkarmışlar ve bu adamın yaşadığı yerde temas ettiği dostlarının evinde araştırma yapmışlardır. Bu araştırmalarda bir kalem ile gizli mürekkep elde edilmiştir. Tevkif edilen Haan uzun uzadıya sorguya çekildikten sonra büyük Alman casuslarından Müller de meydana çıkmıştır.

İngiliz mukabil casus teşkilâtı Müller hakkında esasen kâfi derece malûmat sahibi olduğu için, onun dolaşması muhtemel olan bütün kasaba ve şehirlerde araştırmalara başlamış ve neticede büyük bir İngiliz limanında yakalayarak Londraya getirmiştir. Müller dünyanın en kurnaz ve zeki bir casusu idi. Şifre üzerine tertip ettiği malûmatı küçük ticaret ilânlarına benzetir ve bu ilânları İngilteredeki vilâyet gazetelerinde neşrettirirdi.

Bu ilânların basıldığı gazeteleri Almanyaya gönderir ve bu metotla gizli malûmatı şeflerine ulaştırırdı. Müller, tevkif edilerek Londraya getirildikten sonra kullandığı şifreyi İngilizler öğrenmiştir. İngiliz mukabil casus teşkilâtı bu şifre üzerine Müllerin yaptığı gibi, gazetelere ilân vermekte devam ederek Almanyadan mühim miktarda para celbine muvaffak olmuşlardır.

Almanlar İngiliz istihbaratının gazetelerle bildirdiği malûmatı doğru zannetmekte devam etmiş ve bu hal aylarca sürmüştür.

Aldatılan Alman gizli istihbaratı verilen malûmattan dolayı İngiltereye milyonlarla mükâfat göndermiştir ki, bu paralar Skotland Yar'ın kasasına girmiştir.

SINEMA

Madam Baterflâyın sevimli kahramanı

Silviya Sidney

Bir "altın adam„ la evlendi!

Sinemanın en sevimli artistlerinden biri olan Silviya Sidney nihayet evlendi...

Silviya Sidney iki hafta kadar evvel birdenbire Amerikadan ayrılmış ve İngiltereye gelmişti. Bu anî seyahatin sebebi kendisine sorulduğu zaman:

— Hiç, demişti. Çok yoruldum, biraz dinlenmeye ihtiyacım var.

Fakat bugün anlaşılıyor ki Silviya Sidney Avrupaya evlenmek için gelmiş...

Hakikaten, Silviya Londraya gelir gelmez nişanlısı Luter Adler ile buluşmuş ve onunla iki hafta kadar evvel düğün hazırlıklarını gördükten sonra nihayet geçen gün evlenmiştir.

Silviyanın bu, ikinci evlenişidir. Bundan evvelki kocası Nevyorkta meşhur bir kitapçı olan Benet Serj idi. Fakat Silviya Sidney bu adamla bir sene zor yaşadı, boşandı. Her halde artistle bir kitap tabiinin huyları ve yaşayış tarzları birbirine uyamamıştı.

Ondan sonra Silviya Sidney için, şununla evlenecek, bununla evlenecek denildi. Fakat, bu şayiaların hiç biri doğru çıkmadı. Çünkü Silviya Sidneyin beklediği bir nişanlısı vardı ve bugün onunla evlenmiş bulunuyor.

Silviya Sidney Hollivudun en neşeli ve en hercaî kadınlarından biri olarak tanınmıştır. Hakikaten öyledir: Çok kere iş ortasında styüdyodan çıkıp gittiği olmuştur... O, her aklına geleni yapmak ister ve yapar da...

"Madam Batterflay„ (Bayan kelebek) in sevimli Çinli artisti aslen Rüstur. Babası diş doktoru idi. Silviya pek küçük yaşta tiyatroya başlamış, ve tiyatroda meşhur olduktan sonra da onu görüp beğenen sinemacılar Hollivuda kaçırmışlardır...

Vilviya Sidney ilk defa olarak "Madam Batterflay„ da rol aldı ve bu Ço So San ismini taşıyan Çinli kadın rolünde o kadar muvaffak oldu ki bu bir tek film onu meşhur etmeye kâfi geldi. Esasen onu Şark memleketlerinin güzelliğini temsil edebilecek bir artist olduğu için sinemaya almışlardı.

Vilviya Sidney ondan sonra bugüne kadar yirmiye yakın film çevirmiş ve hepsinde çok muvaffak olmuştur. Bunlar arasında (Cenni Gerhat, Meri Barnz kaçıyor, Yaşamak benim hakkım ve Perili ormandaki kız) filmlerini sayabiliriz.

Paramuntun yeni filmlerinde takdim ettiği yıldızlardan Florans Corç..

Vilviya Sidney Amerikada da ilk olarak "Metropolis„ filmini çevirmiştir. .Bu filmde ona rol veren sahne vâzii Fritz Lang ile evleneceği de şayi olmuş, fakat bu da asılsız çıkmıştır. Bununla beraber, Fritz Lang ın onu hakikaten sevdiği, izdivaç teklif ettiği, fakat Silviyanın kabul etmediği söyleniyor.

Artist, İngiltereye gelmeden evvel daha birçok kimselerin izdivaç teklifi karşısında kalmış, fakat bunların hiç birini beğenmiyerek:

— Ben bir altın adamla evleneceğim! demişti.

O zaman Silviya Sidneyin bu sözündeki mânayi tamamiyle anlıyamamışlar, onun çok zengin biri ile evlenmek istediğini zannetmişlerdi. Fakat, Silviya Sidneyin "Altın adam„ sözü ile ne kasdettiği bugün

(Sonu Sa. 10 Sü. 1)

Efes Izmirde

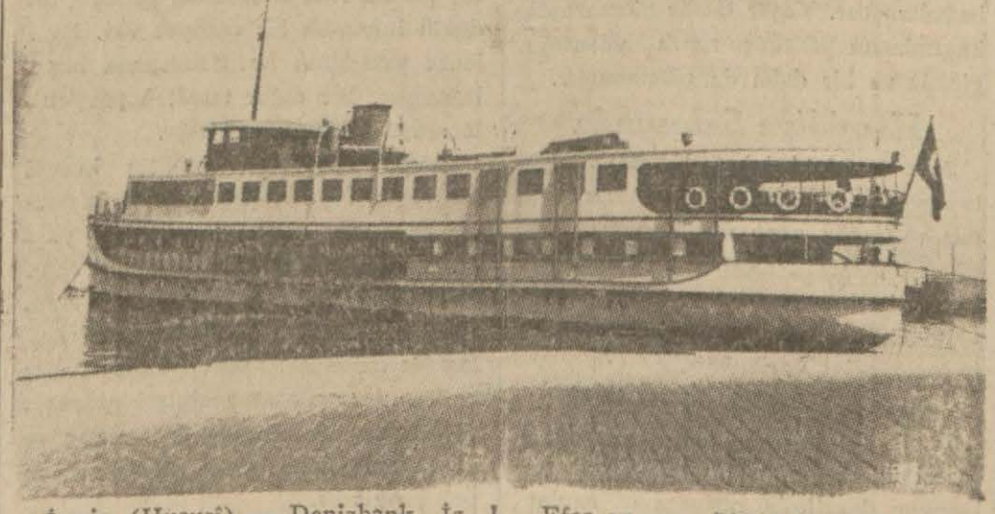

İzmir, (Hususî) — Denizbank İzmir şubesi hesabına Almanyanın Bremendeki tezgâhlarında inşa ettirilen iki vapurdan Efes, limanımıza gelmiştir.

Birkaç gün evvel Cebelüttarıktan geçtiği haber verilen Sur da beklenmektedir.

Efes vapuru, 730 yolcu istiap edecek büyüklükte ve üç kattır. Mazot ile müteharrik olup, saatte 12 mil katedebilmektedir. Yeni gemilerin beheri 220 bin liraya yaptırılmıştır. Efes ve Sur vapurları yakında seferlere başlıyacaklardır.

Cincer Rocers

Fred Asterle yeni bir film çevirecek

Kumral yıldız Cencerrocers büyük bir muvaffakiyet kazanamıyan iki boşanma filminden sonra Fred Aster ile tekrar sinema hayatına dönüyor; rejisörlerin bu yıldız hakkındaki hükümleri kat'idir: Bu yıldız yalnız başına film çevirdiği vakit muvaffak olamıyor.. Fred Aster de başka kadın yıldızlarla çevirdiği fiimleri başaramamıştır. O halde bu çift daima beraber film çevirmelidir.

* Mirna Loy tecrübe pilotu filminden sonra ancak bir hafta işsiz kaldı. Şimdi gene Klark Gabl ile yeni bir operet filmi çeviriyor. Bu film bittikten sonra tatil yapmak üzere ÛEylûlde Parise gelecektir.

* Küçük Duglas Ferbanks ve Janet Geynor yeni bir macera filmi çeviriyorlar. Bu filmde çok muvaffak olmuş bir şimendifer kazası vardır. Polet Godar da Şarlonun kendisile beraber çevirmeği vaadettiği filmi beklemekten bıkmış ve Duglasın çevirdiği filmde rol almağa razı olmuştur. Bu film, bu çok güzel figüranın söz söylediği ilk film olacaktır. Sinema münekkitleri, bu genç kızın, güzel vücudü ve bacakları kadar sanatkârane kudretile de halkın hoşuna gideceğini temin ediyorlar.

DERSİMLİ KIZ

No.30 Yazan: Niyazi Ahmet

Bir gece yarısı doktor iki silâhlı Dersimlinin refakatinde mağaranın gizli bir kapısından uzaklaşırken Adnan, Seyid Rizanın önünde oturuyor, konuşuyorlardı. Seyid Riza soruyordu:

— Demek bizimle çalışmak istiyorsun öyle mi?..

— İtimad ederseniz...

— Yok bizimle çalışmak istiyen çalışır. Fena yola saparsa cezasını görür.

Adnan, pek âlâ biliyordu ki, ceza, her hangi bir iş için değil Dersimli aklına estiği vakit istediğini öldürürdü. Artık, bütün içyüzlerini öğrenmişti ve Dersimlilerin, Seyid Rizanın etrafına toplananları da dahil olmak üzere hiç biri Türk askerinin buralara kadar ilerliyeceklerine inanmıyorlardı. Onlar dağlarda mevhum topların kurulu olduğuna inanırlardı. Düşman tehlikeli bir hal alır almaz, o toplar kendiliklerinden ateş alacak ve hiç kimseyi yaklaştırmıyacak. Hurafeye bu derece inananların neler yapacakları da kendiliğinden anlaşılır.

Seyid Riza güzel Besisi ile mağarasına çekildikten sonra Ali Şirle başbaşa kaldı. Dersimin erkânıharbi adamlarından biri ile şu emri verdi:

— Bu gece (.....) köyüne gidip yiyecek getirin...

Söylenen köy, muhalefete iştirak etmiyen Dersimlilere aiddi. Tabiî köy basılacak, karşı gelenler olursa öldürülecekti.

Adnana döndü:

— Mademki siz de bizimle çalışıyorsunuz. bizim yaptıklarımızı yapacaksınız. Elbisenizi değiştiriniz. Haydi, siz de onlarla gidiniz.

Emir emirdi. Gitmekten başka çare yoktu. Baskıncılar esasen hazır vaziyette idiler. Adnanı da yanlarına alarak mağaradan çıktılar.

Genç delikanlı hiç olmazsa Gülçubuğu görmek istiyordu. Dersimli kız kendisini tehlikeli işlere sokmiyacağına dair söz vermişti. Halbuki işte en tehlikeli yere gidiyordu. Fakat, bir şey söyliyemedi. Yürüdüler.

Dersim dağları kapkaranlıktı. Bir adım ilersi gözükmiyor fakat Dersimliler aydınlık bir yolda yürüyormuş gibi koşuyorlardı.

Adnan ortalarında gittiği halde az bir müddet sonra geride kalmıştı. Arkadaşların kaybetmemek için bütün gayretini sarfediyor, tüfeğini yerde sürüyerek, taşları tırmanarak koşuyordu.

Üşütücü bir rüzgâr esmeseydi, bu kadar hızlı gitmeğe imkân yoktu. Buna rağmen terliyordu.

Bütün gece yürüdüler. Sabah ağarırken soyacakları köye yaklaşmışlardı. İlk ışıkla beraber bir kaç keçinin ve bir iki insan gölgesinin dolaştığı toprak evli köye girdiler. On kişi idiler. Reisleri en önde gidiyordu. Silâhını havaya kaldırarak bir el ateş etti. Dersimliler süratle sağa sola dağıldılar.

Klubelerden yarı çıplak silâhlı Dersimliler koşuşmuşlardı. Reis yiyecek almak için geldiğimizi söyledi. Köyün sarılmış olduğunu, vermemek veya karşı durmak istenirse, köyde bulunanların hepsinin öldürüleceğini yüksek sesle bildirdi.

Sonra Adnana döndü:

— Öyle abdal abdal durma şimdi öldürürler seni... Biraz geri çekil, ateş ederlerse yat yere...

Dedi.

Reis sözünü bitirmişti. Kulubelerin arkasından bir silâh patladı o ande kapılara çıkan beyaz donlular sır oldular. Adnan hemen yere yattı. Harblere iştirak eden Adnan, tehlike anlarında alınacak tebirleri bilfiil tecrübe etmiş olmakla beraber şu Dersimde bir türlü kendine gelemiyor, ne yapacağını şaşırıyordu.

Esasen sürülmüş tüfeğinin emniyet kanadını indirdi. Silâh sesleri iki taraftan da açılmıştı. Durmadan kısa fasılalarla devam ediyordu.

Bir aralık kulağına sesler geldi. Fakat kimin ne söylediğini anlamıyordu. Yalnız yavaş yavaş silâh seslerinin dindiğini sonra konuşmaların arttığını koşuşanların da bağırdıklarını duydu. Başını kaldırdığı vakit yabancı simaların arasında olduğunu gördü ve görür görmez de bir silâh sesi ile başının taş toprak içinde kalması bir oldu. Tehlikeli bir vaziyette idi. Kımıldadığı ande ikinci bir kurşunun beynini delmesi muhtemeldi.

Aklına gelen, silâhını kaldırıp karşısındakilerin görebileceği şekilde fırlatmak oldu.

Bu tedbir iyi olmuştu. İkinci bir kurşun sıkmadan yanına yaklaştılar. Adnan omuzundan tutup kaldırıncaya kadar yerinden kımıldamadı.

Ayağa kalkar kalkmaz etrafındakileri süzdü:

— Siz dedi, Seyid Rizanın adamları mısınız?

Biri:

— Niçin soruyorsun? diye cevap verdi:

— Ben onlardan değilim de onun için...

Adnanı kulubelerine götürdüler ve Adnan başından geçenlerin bir kısmını anlattı.

* * *

Adnan artık isyan eden Dersimlilerin çemberi dışında kalmıştı. Köylüler ona inanarak Perteğe götürdüler. İlk işi doktoru sormak oldu. Fakat, doktorun gelmediğini duyunca içi sızladı.

— Zavallı doktor, muhakkak bir kaza kurban gitmiştir. diye düşündü.

Sonra ağabeysini sordu. Bulunduğu yeri kimse bilmiyordu. İlk işi Kâzımı bulmak, başından geçen maceraları anlatmak olmalı idi. Pertekde bir gece kaldıktan ve mümkün olduğu kadar kendini gizledikten sonra Hozada hareket etti. Orada Kâzımın nerede olduğunu bilirlerdi.

Adnan, ağabeysine giderken bütün maceralarını anlatmakla ne kazanacağını düşünemiyordu. Ne yapabilirdi bundan sonra?... Onu da bilmiyordu. Fakat, ağabeysinden yardım göreceğini umuyordu. Gülçubuğu tekrar bulmak için Dersimden kolay kolay ayrılmıyacaktı.

— Nasıl olsa iş sona eriyor. Asilerin hepsi ele geçecek ve o vakit Dersimden Gülçubukla ayrılmak da mümkün olacak... diyordu.

Yalnız Gülçubuğun vahşi hislerini unutturmak, canavarca arzularına sed çekmek lâzımdı. O, Cebrailden intikam almadan, anasının mezarına bir Türk zabitinin kanını sürmeden yaşayacağa benzemiyordu. Aklında tek fikir bu idi.

Adnan bir daha Gülçubuğu ele geçirebilse imkânı yok serbest bırakmıyacak, harekât neticesine kadar hattâ hapsettirecekti.

(Arkası var)

Tuzlada Elektrik Santralı

İzmir, (Hususî) — Tuzlada büyük bir elektrik santralı kurulacaktır. Bu santraldan istihsal edilecek elektrik, Çamaltı memlâhasının bütün ihtiyacını karşılayabilecektir. İnce tuz fabrikası ve sair bütün tesisat elektrikleştirilmiştir.

Bir Çoban Boğuldu

İzmir, (Hususî) — Gediz nehrinde yine bir facia olmuş, Bursalı Bayram oğlu Yaşar isminde genç bir çoban boğulmuştur. Yaşar Gediz kenarında koyunlarını yıkamış, sonra yüzmeğe girmiş ve bir daha da çıkmamıştır.

Hamidiye Samsunda

Samsun, 16 (A.A.) — Hamidiye mektep gemimiz dün akşam limanımıza gelmiş ve bugün genç subaylarımız şehre çıkarak Atatürk anıtına törenle çelenk koymuşlardır.

Bu akşam belediye tarafından şereflerine ziyafet verilmiştir.

Bir Kamyon Devrildi

İzmir, (Hususî) — İzmir — Çeşme şosesi üzerinde, Alaçatı civarında bir kamyon devrilmiş, nüfusça zayiat keydedilmemiştir.

Kaza, Anason yükleyen kamyonun şoförü Kâzımın, anason kokusile kendinden geçmesinden ileri gelmiştir. Hafifçe yaralanan şoför ve muavini ile iki amele hastaneye kaldırılmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmit haberleri:

Kâğıt fabrikamız

Kuruluşunun dördüncü yılı kutlandı

İzmit, (Hususî) — Kâğıt fabrikamızın kuruluşu, 4 üncü seneyi bitirip beşinci yıla basmış bulunuyor. Bu mesut hâdise, bilhassa şehrimizde derin bir sevinç ve şükranla kutlanmış, bu münasebetle Sapancada eğlenceler tertip edilerek ziyafetler verilmiştir.

Başta vali ve parti başkanımız B. Hâmit Oskay olmak üzere, şehrin ileri gelen zevatı, fabrika memur ve işçileri Sapancada güzel ve neşeli bir gün yaşamışlar ve gece geç vakte kadar devam eden gardenparti yapılmıştır.

İkinci kâğıt ve sellüloz fabrikaları mızın inşaatı devam etmektedir.

* İstanbuldan Karagümrük takımı şehrimize gelerek idman yurdu ile bir maç yapmıştır. Pek kalabalık olan maç heyecanla seyredilmiş ve Karagümrük takımı gerçekten güzel ve zevkli bir oyun tarzı göstermiştir.

İdman yurdu çok kuvvetli olmasına rağmen bu maçı büyük bir farkla 1 — 4 kaybetmiştir.

* Şehrimizde belediye intihabatı hazırlıkları başlamıştır. Bu sene belediye intihabatının çetin olacağı ve belediye reisinin değişeceği kuvvetle söylenmektedir. Yeni belediye reisliği için adı geçenler arasında bahriye kaymakamlığından mütekait B. İsmail Hakkı da vardır.

* Ayın 21 inde büyük at koşuları yapılacaktır.

* Gölcükde deniz fabrikaları spor klübünün tertip ettiği sünnet düğünü çok güzel olmuştur.

* Gölcükte halk, tozdan ve köpeklerin çoğalmasından, lokantaların ve kahvelerin pisliğinden, belediyenin bu işlere bakmadığından çok şikâyet etmektedir. Gölcük belediyesinin nazarı dikkatini çekeriz.

—o—

Tütün Rekoltesi

İzmir, (Hususî) — Ege mıntakasının tütün rekoltesi, havaların gayri müsait gitmesinden ve ekimin az yapılmasından bu sene noksan olacaktır.

İlk tahmine göre, rekolte 30 milyon kilodur. Maamafih kuraklığın devamından bunun 25 milyona düşmesi muhakkaktır. Geçen seneki rekolte 46 milyon kiloyu bulmuştu.

Birçok yerlerde tütün kırma ameliyesi sona ermiş, kurutulan mahsulün bir kısmı balya haline getirilmiştir.

Mersinde güzel bir hayat var

Yümüktepede yapılan hafriyattan iyi neticeler alındı

Mersin, (Hususî) — Mersinde gece hayatı gündüz hayatı kadar devamlı ve canlı. Caddeler, bir kısım mağalar, lokanta, bar, gazino, otel, bahçe, sinema ve kıratâneler hıncahınç dolu. Karada ve denizde adeta dinmeyen bir faaliyet göze çarpıyor. Kalkan bir treni henüz geleni, demir alan vapuru funda edeni takip ediyor. Kamyonlar durmadan yük, taksi ve atlılar insan taşıyor.

Nereye baksam, hangi dönemeçten ne yöne kıvrılsam bir hareket ve canlılıkla karşı karşıya geliyorum. Caddelerin her iki tarafında kurulu modern evlerden müzik ve insan sesleri yükseliyor. Herkes şen, neşeli, gülüyor, söylüyor ve eğleniyor.

Mersinde hayat, denildiği kadar pahalı da değil. Birinci sınıf lokantalardan olan Sakaryada elli kuruşa mükemmelen karnımı doyurdum. 20 kuruşa kadar karın doyuracak yerler varmış. İki çocuklu bir ailenin ayda kırk lira ile orta bir hayat sürmesi pekâlâ mümkün. Maamafih, ayda 400, hattâ daha fazla sarfedenler de yok değil. Sarfiyat arttıkça yaşanan hayatın da değişeceğinde şüphe yoktur.

Burada eskinin en ufak bir izi ve eseri kalmamış. Her tabakadan, bütün insanlar yeni ve medenî hayata tamamile intibak etmiş. Mersinde kaldığım müddetçe tam bir Avrupa konfor ve hayatı yaşıyorum.

* * *

Geldiğimi haber alan değerli arkadaşım ve adaşım Mersin valisi Bay Enver Ali ziyaretime geldi. Bir müddet dereden, tepeden konuştuktan ve Mersin hakkındaki fikirlerini öğrendikten sonra birlikte otelden çıktık. İlk iş olarak Viranşehire kadar bir gazenti yaptık.

Milâttan asırlarca evvel ün salan büyük ve muhteşem bir medeniyetin en parlak devirlerini tatmış ve yaşamış olan Pompei polis şehrinin yerinde 8 — 10 sütundan başka tek bir eser kalmamış, maamafih 8 — 10 sütun da olsa, insan, bunların heybeti karşısında eski medeniyetin haşmet ve zevkini tadıyor.

Biraz ileride gene bu devre ait ve o tarihte ticarî bakımdan mühim mevkii olan iskeleyi gördük. O günün ma

Muharririmiz arkadaşile beraber Pompei polis harabelerinde

mur ve işlek iskelesi bugün iskeletini bile kaybetmiş vaziyette.

Viranşehirden ayrılırken Çukurova ve İçelin yaşadığı zengin tarihi düşünüyorum. Baba evlât teslisinden yüz yıllarca evvele dayanan ve bunca devri ihtiva eyliyen bu tarih, Tarsusta devam eden Gözlü Kule hafriyatı sonunda büsbütün aydınlanacak ve hepimize bilmediğimiz bir çok hakikatler öğretmiş olacaktır.

Ertesi gün, tüccardan değerli genç Bay Hâbille gittiğimiz Yümüktepede Liverpol üniversitesi asarı atika profesörü M. Jon Garstang tarafından yapılan kazı da İçel tarihi için çok kıymetli neticeler vermiştir.

Mersinin oldukça muntazam şosalarla bağlı bulunduğu bu civar, zengin portakal bahçelerile kaplı. Portakalcılık süratle terakki ve inkişaf ediyor. Öyle zannediyorum ki, birkaç yıl sonra Dörtyol portakalcılığını geride bırakacaktır. Bilhassa Yafa cinsi rakipsizdir. Bu bahse ileride etraflı şekilde temas edeceğiz.

Öğleye doğru sıcaklar bastırdı. Yürüyenlerin terli yüzlerinde sıcağa karşı olan şikâyet okunuyor. Soğuk su, ayran, şerbet ve dondurma satanlar en faal ve sevinçli anlarını yaşıyor.

Zaten halk ve en ziyade çocuklu aileler bu mevsim şehirde kalmazlarmış. 15 — 20 kilometre mesafedeki yaylalara çekilir, üç yaz ayını bu 1000 — 1200 metre rakımındaki bol sulu ve güzel havalı yaylalarda geçirirlermiş. Buna göre, işi olan erkekler, ancak tatilden istifade ile ve haftanın nihayet kırk saatini yaylada geçirebiliyorlar, demektir.

Bu işte de gene kadınlar kazançlı.

—o—

Bir Kadın Cesedi Bulundu

İzmir, (Hususî) — Zabıta, Şehidlerde Melezçayı civarında bir kadın cesedi bulmuş, derhal tahkikata girişerek bunun kırk beş yaşlarında Nazike isminde bir kadına ait olduğunu tesbit etmiştir.

Nazike, meçhul şahıslar tarafından bir iple boğazı sıkılarak öldürülmüş, sonra tarlanın kenarına atılmıştır.

İlk araştırmalar, bütün tahkikata rağmen tam bir netice vermemiştir. Yalnız Nazikenin parasına tamaan öldürüldüğü kanaati hasıl olmuştur. Çünkü tarlalarda çalışarak biriktirdiği 105 lira parası, evinde bulunamamıştır.

Cinayetin Hayrettin isminde bir bahçıvan tarafından işlendiği ihtimali üzerinde durulmuş, mumaileyhin nezaret altına alınmasına karar verilmiştir. Nazikenin Şerafettin, Seyfettin ve Karaali isimlerindeki üç oğlundan da şüphe edilmektedir. Bunların her üçü de isticvap edilmiştir. Tahkikata de-

İzmir fuarında yenilikler

Viyanadaki döner dolabın bir eşi yapıldı

İzmir, (Hususî) — Fuarın açılmasına artık birkaç gün kalmıştır. Kültür parkın fuar sahasında, geceli gündüzlü hummalı bir faaliyet var. Eğlence yerlerinin hazırlanmasına başlanmıştır. Bir diğer taraftan pavyonlar da tanzim edilmektedir.

Sovyet pavyonunun malları hususî bir vapurla getirilmiştir. Bu sene fuarın kapısında, şanlı sancağımızın yanında İngiltere, Sovyet Rusya, Yunanistan, Romanya, Yugoslavya, İran, Filistin, Almanya ve İtalya bayrakları da dalgalanacaktır. Bütün vilâyetlerden pavyonların sahipleri gelmiştir. Bu seneki fuar, gerek hariçten ve gerekse dahilden iştirak cihetinden de pek zengindir.

Viyananın meşhur döner dolabının bir eşi, 938 fuarının eğlence bakımından bir hususiyeti olacaktır.

Sunî gölün etrafına kadar yayılan pavyonlar, fuar sahasını genişletmiştir. Sunî gölün ortasındaki adacığa

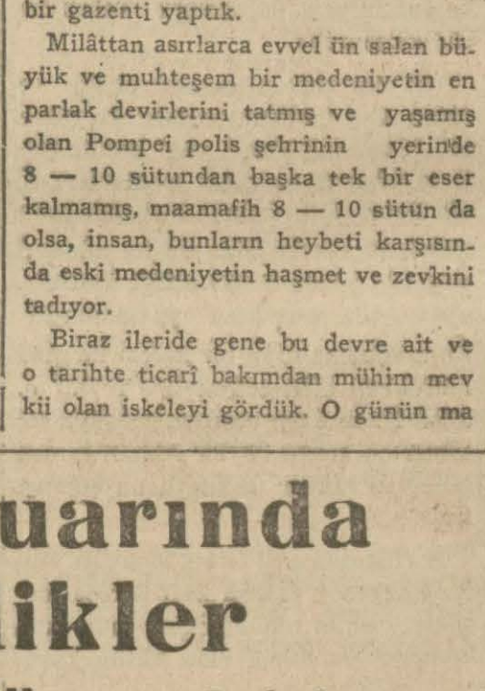

Büyük dolap

için Almanyadan kugu kuşları getir-

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Şeker hastalıklılar nasıl yemeli ve nasıl içmelidirler

Şeker hastalığına müptelâ olanların şunları yemeleri ve içmeleri doğru değildir:

Şeker ve şekerlemeler, bal, üzüm, hurma, incir, meyva usareleri, tatlı şaraplar, likörler, patates, un ve unlu maddeler yani (irmik, makarna, telşehriye), kuru fasulye, mercimek, nohut, kuru soğan, bakla, reçel, çikolatalar, turup, şalgam, havuç, tatlı limonatalar, pancar, pirinç, yufka, yulaf unu, mısır, kiraz, erik, şeftali, muz, kavun, karpuz, kuru bezelya, pastalar, av etleri.

Şeker hastalıklılarının yiyebilecekleri ve içecekleri içkiler de şunlardır:

Av etleri müstesna bütün etler, balıklar, domuz pastırması, dil, beyin, böbrek, kuşlar, midye, havyar, balık yumurtası, istiridye, istakoz, sucuk, domuz yağı, yağ, tereyağ, taze kaymak, peynir, yoğurt, somatojen kabak, asma kabağı, ispanak, bamya, lâhana, lâhana turşusu, yeşil fasulye, kuzukulağı, hindibağ, marul, kuru badem, kuru ceviz, fındık, karnıbahar, salata, tere, turup, mantar, hıyar, yaban mersini, prasa, zeytin, zeytinyağı, içkilerden de su, kalevî maden suları, hastanın itiyadına göre tatlı olmayan kırmızı veya beyaz şarap, konyak, bira, şekersiz alınamadığı taktirde sakkarin veya siyonon denilen müstahzarla pişirilmiş çay, kakao, kahveler, şekersiz limon usaresi, hardal, yeşil biber, çavdar ekmeği, kepeği bol ekmekler, kızılcık, frenk üzümü, süt, kefir, yoğurt, zayıf olanlara da balık yağları.

Hastasına göre ve itidali bozmamak şartile ara sıra şeker hastalarına şöyle bir gıda da verilebilir:

Av etleri, patates, yerelması, enginar, mantar, vişne, pek az beyaz ekmek, frenk üzümü, çilek, ağaç çileği gibi.

Şeker hastalıklılarının bazılarında mide hastalıkları ve hazımsızlık, bazılarında albomin, ve kalp hastalıkları bazılarında da zâfiyet ve buna benzeyen hastalıklar bulunabilir. Bu zaman tatbik edilecek gıda listesinde bazı tadilât yapılır.

Bu tadilâttan yarın bahsedeceğiz.

Dr. Necaettin Atasagun

RESİM VE YAZI İLE HADİSELER

Zenginlik bu!...

Amerikalı bir kadın bira içmeleri için bahriyeli askerlere 10000 lira hediye etti

Bayan Blanj Simen isminde zengin bir Amerikalı kadın Kıbrıs adasında seyahat ederken bahriyelilerle tanışmış, ve 10.000 dolar hediye etmiştir. Bayanın öne sürdüğü şart şudur:

Bahriyeliler bu paraları Şark limanlarında bulundukları müddetçe soğuk biraya sarfedeceklerdir. Çünkü sıcak memleketlerde hararetten bunalan bahriyelilerin tuzlu balık yedikten sonra büsbütün kızıştıklarını gören Amerikalı Bayan, bu suretle, hararet söndürmeği muvafık bulmuş ve on bin doları bunun için hediye etmiştir. Fakat, bazı gazeteler bayanın gizli bazı maksatları olduğunu da ileri sürüyor.

Pariste Kadınlar Daha Çok

Son neşrolunan Fransız resmî istatistiklerine göre, Paris şehrinin nüfusu, varoşları ve hinterlandı ile birlikte 7.962.927 dir. Bunlardan 2.829.746kişi şehir dahilinde,2.133.221 kişi şehir dışında yaşamaktadır. Kadınların adedi erkeklere nisbetle 400 bin daha çoktur.

1900 TON SERPANTİN

Tayyareci Korigan Nevyorka döndüğü zaman şimdiye kadar emsali görülmemiş büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Nevyork sokaklarına serpilen serpantinler istikbalin ertesi günü belediye memurları tarafından 1900 ton kâğıt parçası olarak yerlerden toplanmıştır. Lindberg karşılandığı zaman 1750 ton kâğıt toplanmıştı.

MODERN ASKERLİK

İngilizler gönüllü asker toplamak için şehirlerde çeşit, çeşit afişlerle propagandalar yapıyor. Bu afişlerde kışlalardaki mesut hayat tebarüz ettirilmekte, modern bir askerin sıhhî hayatı ve askerlikte öğreneceği faydalı işler gösteriliyor.

Bir afişte şöyle yazılmıştır:

atler öğretir, işsiz gençler kışladan çıktıktan sonra kendine derhal iş bulabilir...

Barbara Hutton

Evleniyor mu?

Londrada iki cücenin evlenişi halk için çok eğlenceli bir vaka teşkil etmiştir. Bu cücelerden erkek 110, kadın da 105 santim boyundadır. Evlendikleri gün sokaklar onları görmek için kalabalıkla dolmuştur.

Resimde iki yeni evli kiliseden çıkarlarken görülüyor.

Barbara Hutton, ayrılmış olduğu kocası Kont Habvitz Revenlov'la olan davasından sonra biraz istirahate lüzum görmüş ve Venediğe gitmiştir.

Bilindiği üzere Barbara Hutton dünyanın en zengin kadınlarından biridir. Kocası ile olan davası bu yüzden herkesi alâkadar etmiş, fakat genç Barbara Huttonu yormuştur.

Bu münasebetle milyoner kadının hayatına ait Yeryüzünün En Zengin kızları isimli tefrikamızı okuyucularımıza hatırlatır ve çok dağdağalı hayatının akislerini orada istedikleri kadar mebzulen bulabileceklerini söyleriz. Resimde Kontes Venediğe çıktığı esnada görülüyor; kendisinin orada biri ile evleneceği de haber verilmektedir.

Her Gün Bir Hikâye

Kız, 2 ateş arasında!?...

Yazan: Kadın Alman hikâyecilerinden

Mariya İbele

HANSİ; bugün ilk defa olmak üzere yeni esvabını giymişti. Hiçbir vitrinin önünden, büyük camında kendisini süzmeksizin geçmiyordu. Ve bu arada Hansi, yeni esvaplar ve şapkalar için daima parası olmanın ne güzel şey olduğunu düşünüyordu. Bugün şu ane kadar rastgeldiği herkes kendisine bakmamazlık edememişti.

Hansi, günün birinde zengin olması ihtimali bulunmamasına üzülüyordu. Şimdi, stenotipist olarak çalışmakla kaldıkça, muhakkak imkânsız.. Ve sonradan, Volferlin karısı olarak da, bir hayli tasarrufla ev idaresi zorunda kalacaktı. Volferl, gerçi onun büyük sevgisiydi, ama ne yazık, ki küçük bir geliri vardı.

Hansi, canı sıkılmış bir halde bilek saatine baktı. Volferlin çalıştığı müessese, ancak bir saat sonra kapanacaktı. Ansızın yağmur sepelemeğe başladığından, ve Hansi yeni esvabının buruşmasını göze aldırmadığından, yakın bir kahveye girdi ve geniş camlı pencerelerden birinin önüne oturdu. Garson kız, ona istediği bir fincan çayı limonla beraber getirdi, ayni zamanda masasının üstüne birkaç mecmua koydu.

Hansi, resimli mecmualardan birinin yapraklarını çevirdi. O aralık da sokakta 2 kişilik bir otomobil durdu, bu otomobilden yakışıklı bir delikanlı indi. Delikanlı da kahveye girip, Hansinin masası yakınında bir masa başına yerleşti.

Genç kız, son derecede meraklıymış gibi, tekrar elindeki resimli mecmuaya eğildi. Lâkin birden tarassut edildiğini sezdi. Hansi, belli etmeden gözkapaklarını kaldırdı ve artık genç olmayan, fakat pek mükemmel giyinmiş, parmağında da pırlanta bir yüzük bulunan bir adamla gözgöze geldi. Yaşlıca adamın kendisinden göz ayırmadığının tekrar tekrar farkına varıyordu. Bir müddet sonra da, otomobili dışarıda, pencere önünde duran delikanlının da kendisini gözlediğini tesbit etti. Görünüşe bakılırsa, o da kendisile alâkadar oluyordu.

Hansi, bu ikisinden hangisini tercih etmesi lâzımgeldiğini düşünmekle zihnini yoruyordu; otomobilli delikanlıyı mı, yoksa kıymetli yüzüklü yaşlıca erkeği mi!?. . . Ya Volferl, Ona da pek samimî bir veda mektubu yazabilirdi!

Hansi, otomobilli delikanlı ile yüzüklü erkeğe kendisile tanışmaları imkânını vermeğe kararlıydı. Yüksek sesle, şöyle seslendi:

— Hesap!

O kadar yüksek sesle, ki bunu delikanlı herhalde işitebilirdi. Sonra, resimli mecmuayı elinden bıraktı. Ve bu lâhzada da, iki kişi, biri genç, diğeri yaşlıca iki erkek, ikisi de ayni zamanda Hansinin oturduğu masaya adeta saldırdı; her ikisi de.. onun şu an elinden bıraktığı mecmuaya el uzattı!

Hansi, bu adamların yüzlerine bile bakmadan, kahveden çıktı. Volferli ile buluştuğu zaman, bakışları ona karşı sevgi doluydu ve onunla kolkola sokak sokak dolaştı; o sokak benim, bu sokak senin birlikte gezdiler!?...

150 KİLO ALTIN VE MÜCEVHERAT

İspanyanın eski kral vekillerinden Sobre Mante'nin hazinesi Skardula isminde bir Bueons Ayresli adam tarafından bulunmuştur.

Bu hazinenin içinde 150 kilo altın ve mücevherat vardır. Bir milyon dolar kıymetinde olan bu hazineyi gansterler soymak istemişse de müdafiler haydutlardan ikisini öldürmüştür.

Hazinenin sahibi hakkında bir dava açılmıştır. Amerikalılar dava ya büyük bir ehemmiyet vermektedirler.

YERYÜZÜNÜN

En zengin kızları

Yazan: Cen Rol

Tefrika No. 7

ya adım atamam. Hemşirem bana Prenses Mdivaninin Karlsbadda nasıl yaşadığını, orada tek kimsenin kendisile meşgul olmadığını, devbmlı surette bir kimse tarafından takip edilmeden nereye gitmek canı isterse gidebildiğini anlatırken, benim bu vaziyeti âdeta aklım almıyor, bu hayatı ancak pek güçlükle tasavvur edebiliyorum; çünkü, Prenses için vaziyeti bütün bizler için olduğundann daha müşkül, daha kötüdür; o, günün birinde yer yüzünün en zengin kadını mevkiine geçeceğinden ötürü!

O zaman, yani 1934 senesinde.. Ben tam bir hayretle sordum:

— Kim bu.. Bu Prenses Mdivani?

Bunu sorunca, kızkardeşlerden büyüğü, beni ölçüsüz derecede bir hayretle süzdü:

— Prenses Mdivani mi? diye sordu; fakat, Prenses Mdivaninin kim olduğunu bilmeniz icap eder!

Bir parça kabahatimi müdrik bir tavırla düşündüm ve:

— Bu ismi ilk defa sizden işitiyorum, muhterem Madam!

Mis D. gülümsedi, bir sigara yaktı ve şöyle dedi:

— Ben sana önceden demedim mi, sen bu Avrupalının haline alışmalısın. O, sahiden bir Avrupalıdır. Kendisinin doğru söylediği kanaatindeyim; Prensesin kim olduğunu sahiden bilmiyor!

İki kızkardeşten büyüğü, şaştı:

— Nasıl? Bu kadarı da olurmuş, demek! Demek, günün birinde 100 milyon dolardan fazla bir servetin sahibi olacak bir kadın sizi enterese etmiyor, ha?

— Yarabbi! dedim. Ben, kendisini tanıyacak olursam, belki! Fakat o beni her ne suretle olursa olsun, mutlaka neden enterese etsin?

Misis, evvelâ hiç bir şey söylemeden bana gözlerini dikip, bir lâhza gecince, şöyle izah etti:

— Kendisinden bahsettiğim kadın, Prenses Mdivani, yeryüzünün en iyi muhafaza edilen kadındır. O, Vulvört servetinin mirasçısıdır. Vulvört hakkında bir fikriniz var mı sizin? Bu, ne demektir, biliyor musunuz?

Doğru olarak, Vulvört hakkında bir kanaatim bulunduğu cevabını verdi. Bu şirketin işlerini Avrupaya ve bu arada Almanyaya da teşmil etmek teşebbüsünde bulunduğundan, bu sebeple Vulvört vaziyeti, enteresan bir mevzu olarak, benim de zihnimi meşgul etmişti...

İhtiyar Frank Vulvörtün aslen Pansilvanyalı bir köylü ailesine mensup olup kendi kendisini yetiştirdiğini biliyordum. Henüz 14 yaşındayken evden kaçmış, küçük şehirlerdeki müstemleke malları satan ticarethanelere çırak olarak satış memurluğu etmiş ve o zaman haftada ancak 6 dolar kazanabilmişti. Kendisinin ömrünün sonuna kadar söylediği bir vâkıa! O, akla hayret verici derecede tasarrufa riayet eden, akla hayret verici derecede mahir ve âdeta müthiş surette çalışkandı. Böylelikle de daha gençliğinin ilk demlerinde Utika isimli şehircikte küçük bir dükkân edindi ve günün birinde aklına gelen bir fikir, neticesinde kendisine yeryüzünün en büyük servetlerinden birini temine yaradı. Mekteplere mahsus eski bir kara tahta ve bir parçacık kırmızı tebeşir satın aldı ve dükkânın önüne astığı kara tahta üzerine ingilizce şöyle yazdı:

"Every article in this store five or ten cents!,,

Telâffuzla imlâsı:

"Everi artikle in dis stor fayf or ten sentes!,,

Ve tercümesi:

"Her şey bu dükkânda beş, yahut on sentedir!,,

Gerçi vaziyet, bu yazılana pek te tıpkı tıpkısına uymuyordu, çünkü, bu işi şöyle yapıyordu, bir çift sandal ayakkabı satarsa, bunun her bir teki parça üzerinden 10 sent hesabınaydı: yahut ta bir fincanın kendisile tabağının bedelleri ayrı ayrı ödenmek lâzım geliyordu. Fakat, bunun ne ehemmiyeti vardı? Alıcılar, bu hususta kafa yormuyorlardı ve işte bu ilhamla ihtiyar Vulvört "Devâsâ,, servetini bir araya getirdi.

Belirttiğim bu cihetlere dair bilgisiz değildim. Bütün bunlardan başka şeyleri, şimdi kız kardeşlerden öğreniyordum.

İhtiyar Mister Vulvört 3 kız babasıydı. Bu kızlardan biri zengin bir borsa simsarı olan Mister Hotonla evlendi ve ona bir kız hediye etti; bu kız Barbaradır ve büyük babanın vasiyetnamesine göre günün birinde Vulvört ticarethanelerinin bütün servetine miras olarak konacaktır. Çocuk daha dünyaya gelir gelmez yine devâsâ denilmesi yerinde bir servetin sahibi oluvermişti; sonradan da mevcut servetin hepsi kendisinin olacaktır; topyekûn hepsi!

Küçük Barbaranın annesi, çocuk 5 yaşındayken öldü. Barbara daha 7 yaşındayken, Nevyorkta Park Avenüde babasının oturduğu sarayın hüküm süreniydi. Baba, küçümen kızını taparcasına seviyordu ve kız da yüz bularak ona müstebitçe tahakküm ediyordu. Babası, hayattan müstefit olmağa kesenkes kararlı, içi geniş, neşeli bir adamdı.

Barbara, 15 yaşına basınca, babasına Amerikanın bütün yarış ve polo meydanlarına refakat etti. Kendisile ve.. milyonlarile...

Günün birinde evlenmeğe can atan delikanlılar, daha o zamandan etrafını sarmışlardı bile. Fakat, Barbara yalnız erkekler tarafından etrafı sarılmış olmakla kalmıyordu, onu nereye gitse peşi sıra takip eden ve milyoner kızının babasile zirlikte ziyaret

(Arkası var)

İlkokul talebe kamplarındaki çocuklar

Dün Fenerbahçe stadında bir şenlik yaptılar

Küçük yapıların oyunu..

Birlik kolları halinde çalışan ilkokul himaye heyetleri ve cemiyetlerinin taebe kamplarına gönderdikleri çocuklar dün saat 17,30 da Fenerbahçe stadında bir şenlik yapmışlardır.

Şenliklere bütün öğretmenler ve halk iştirak etmiş yüzlerce seyirci stadyom tiribünlerini doldurmuştur.

Merasime saat tam 17,30 da başlanmış Vali Muhittin Üstündağ ile diğer bazı vilâyet, belediye azaları da stad sahasında hazır bulunmuşlardır.

Evvelâ minimini yavrular geçit resmi yapmışlardır. Geçit resminden sonra bandonun iştirakiyle İstiklâl Marşı söylenmiş, daha sonra yoksul çocukları himaye heyeti azasından Zühtü kürsüye gelerek bu şekliğin mahiyeti etrafında izahat vermiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

" — Kısaca bize göre kamp şudur; normal Türk çocuğunu yetiştirmeye çalışan yuvadır. Normal Türk çocuğu eksiksiz insan yavrusudur. Biz, onda bariz fevkalâdelikler, sertlikler istemiyoruz. Vücudunda, ruhunda hiçbir eksiklikte bulunmayan Türk çocuğu istiyoruz. İlkokul çocukları bize bu istediğimiz Türk ırkının neşeli, hareketli, uysal sevgisi bol ve metin Türk çocuğunu verecektir.,,

Bay Zühtünün söylevinden sonra talebeler program mucibince hareketlere başlamışlardır.

Evvelâ motifli yürüyüşler, yer temrinleri, cimnastik hareketleri yapılmıştır.

Bundan sonra türlü kamp oyunları oynanmış ve çok takdir edilmiştir.

Bayrak, kalkan oyunu, kıyafet değiştirme yarışı, seyirciler tarafından büyük bir alâka ile karşılanmıştır.

Programın en son numarası olan ve Yeşilköy talebe kampı tarafından temsil edilen Tarzan piyesi çok muvaffakiyetli olmuş, minimini yavrular şiddetle alkışlanmıştır.

Temsilden sonra Heyamolla şarkısı söylenerek eğlencelere son verilmiştir. Kamplar ayın on sekizinde kapanacaktır. Bu yılki randıman diğer yıllara nazaran daha fazladır.

Terzi
YAVUZ SEZEN
Paris Kadın, Erkek Terzilik Akademilerinden diplomalı.
Beyoğlu-Parmakkapı 113 Gayret apartımanı 1.

Kısa haberler

• Esnaf Cemiyetleri kooperatiflerinin cemiyetlerine son derece faydalı oldukları gözönünde tutularak bunların takviyesi tekarrür etmiştir.

• "Esnaf Cemiyetleri muayene ve tedavi Kliniği,, adı, Esnaf cemiyetleri yardım heyeti kararıyle esnaf cemiyetleri hastahanesi şekline tebdil edilmiştir.

Acı Bir Ölüm

Erenköy Kız Lisesi Direktörü Mahir Uz'un küçük kızı Sezer Uz, pazartesi akşamı âni bir hastalık neticesi vefat etmiş ve cenazesi dün kaldırılarak Merdivenköyü Kabristanına defnedilmiştir.

Kıymetli arkadaşımız Mahir Uz'a en derin taziyetlerimizi bildiririz.

Şehremini Ortaokulu

Bu yıl açılacak olan orta okulların bina vaziyeti etrafındaki tetkikler tamamlanmıştır.

Yeniden açılması kararlaşan Şehremini orta okulu binasının elverişli olmadığı ileri sürülmüştür. Bu iş etrafında tetkikler yamağa kültür yardirektörü Bay Rüştü memur edilmiştir. Bina uygun görülmediği takdirde Şehremini orta okulu açılmıyacaktır.

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	*Vapurun adı*	*Gittiği yol*
18	Mersin	Bartın
16.30	Trak	Mudanya
8.15	Sus	Bandırma
20	Ülğen	Bandırma
15	Kemal	Ayvalık

GELECEK VAPURLAR

12.30	Güneysu	Karadeniz
16.15	Uğur	İzmir
11.20	Trak	Mudanya
22.15	Sus	Bandırma
17.30	Saadet	Ayvalık
16	İzmir	İzmir

ZAYİ — Vakfikebir limanına ait Ceylânı Bahri motörüne ait bütün evrakımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Motorcu Osman Aksoy

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
Tel. 22566 (Dr. Osman Şerefettin apartımanı

SPOR

Baş tarafı 6 ıncıda

Kasımpaşa - Galata gençler
Boğaziçi - Eyüp
Ortaköy - Altınordu
Kasımpaşa - Eyüp
Boğaziçi - Altınordu
Ortaköy - Feneryılmaz
Boğaziçi - Ortaköy
Kasımpaşa - Altınordu
Galata gençler - Fener yılmaz
Boğaziçi - Feneryılmaz
Kasımpaşa - Ortaköy
Eyüp - Galata gençler
Kasımpaşa - Boğaziçi
Altınordu - Galata gençler
Kasımpaşa - Feneryılmaz
Ortaköy - Galata gençler
Boğaziçi - Galata gençler
Altınordu - Fener yılmaz
Eyüp - Fener yılmaz
Altınordu - Eyüp
Ortaköy - Eyüp

(B. Grupu)

Anadoluhisar - Sümer
Anadolu - Beylerbeyi
Karagümrük - Davutpaşa
Anadoluhisar - Davutpaşa
Karagümrük - Anadolu
Beylerbeyi - Sümer
Anadoluhisar - Anadolu
Karagümrük - Beylerbeyi
Davutpaşa - Sümer
Anadoluhisar - Anadolu
Karagümrük - Beylerbeyi
Davutpaşa - Sümer
Anadoluhisar - Beylerbeyi
Anadolu - Davutpaşa
Karagümrük - Sümer
Karagümrük - Anadoluhisar
Anadolu - Sümer
Karagümrük - Anadoluhisar
Anadolu - Sümer
Beylerbeyi - Davutpaşa
Anadoluhisar - Sümer
Karagümrük - Davutpaşa
Beylerbeyi - Anadolu
Anadoluhisar - Davutpaşa
Beylerbeyi - Sümer
Karagümrük - Anadolu
Anadoluhisar - Anadolu
Davutpaşa - Sümer
Beylerbeyi - Karagümrük
Anadoluhisar - Beylerbeyi
Anadolu - Davutpaşa
Karagümrük - Sümer
Karagümrük - Anadoluhisar
Beylerbeyi - Davutpaşa
Anadolu - Sümer

Bir nokta

(Baş tarafı 2 incide)

rını mazur gösterecek birtakım sebepler de yok değildir.

Eski şehirlerin hendesesini, beygirlerin harasını, filozof bakışlı merkeplerin zekâsı çizmiştir. Eşya taşıyan hayvanlar yolların ilk temellerini atmışlardır. Adım attıkları noktalar şehrin kapılarını teşkil etmiştir. Ayak izlerinin çizdiği bu kapı yerleri şehrin içine doğru bir hayvanın geçebileceği bir şerit halinde uzanıp gitmiştir. Bu şeritleri hiçbir pergel ve cetvel tahtası düzeltememiştir.

Binalar bu hayvan zekâsının çizdiği şeritlerin etrafına çömelmişlerdir. Bunların içinde en mutena eserler, en harikulâde binalar bulunabilir.

Şehir bir insan gibidir. Kalbını ruhuna, faaliyetine göre tanzim eder. Sokakları artık eşeklerin sevki tabiîsi değil, insan aklı, makinenin faaliyeti, şehrin "nakliye,, mantığı tayin eder.

Tarih eserleri böyle bir mazi dekoru içinde inşa edilmiştir. Ve kıymetleri de devirlerin karakterlerini omuzlarında taşımalarından dolayıdır.

Mazi dekoru içinde tarih rüyasına dalanlar için mazinin herşeyi güzeldir ve her güzel şey muhafaza edilmeli dir.

Fakat bu mantık ile bir şehrin yeni ihtiyaçlarını, yeni hayatını tanzime imkân yoktur. Tarih zevki içinde yalnız maziyi yaşatmak isteyenler ölümsüz hayat isteyorlar demektir. Ölümsüz hayat olur mu?

Şehir nizamı, kuruluşu, hayatı bakımından eski serlerin ankazı üstüne kurulmaya mahkûmdur. İyi, kötü ya bu esas kabul edilir, yahut eski şehirler bir "Şehir kabristanı,, halinde yaşayan, kımıldanan şehrin yanında kalacaktır.

Buna imkân yoktur. Tarihten uzaklaşmak, mazinin bütün eserlerini yok etmek de beşerî zekâya hürmetsizlik ve kısacası Vandallikten başka bir şey değildir.

Mazinin karakterini, şaheserin kudretini temsil eden eserleri muhafaza ve bu şaheserleri "restore,, etmek medenî insanın borcudur.

Bunu, ne yalnız filân memurun düşüncesi, ne de yalnız tarih rüyasında yaşayanlar tayin edebilir.

Bu mesele bir dedikodunun kahvaltısı değildir. Bir ihtisas ve ilim meselesidir. Şehirlerimiz için imar meselesi mevzuu bahsolurken bu işin de toptan halledilmiş olması lâzımdır.

Sadri Ertem

Gümrük muhafaza memuruna rüşvet verme hâdisesi

Dün geç vakıt asliye üçüncü cezada muhakemeye başlandı

üç suzlu tevkif olundu

Kraköyde Lüsyen Jüber müessesesinin geniş mikyasta döviz kaçakçılığı yaptığı haber almarak haklarında takibata girişilmiş, ve yazihane aranarak br takım evrak müsadere edilmişti. Tahkikat bu yolda ilerlerken, alâkalılar, tahkikatı idare eden gümrük muhafaza teşkilâtı mıntaka âmirlerinden Süleyman Bonnövale tahkikatı durdurmak için mühim bir para teklif etmişler, Süleyman Bennöval da kabul eder gibi görünmüş, parayı Karaköyde Tokatlı birahanesinde vermeleri ni söylemişti.

Tertibat alınmış ve şirket ile alâkalı Said isminde birisi yapılan cürmümeşhud sonunda 200 lira para ile yakalanmış, bilâhare gümrük muhafaza müdüriyetinde işin noksansız bitirilmesi için ikinci bir cürmümeşhud daha yapılmıştır.

Neticede, memura rüşvet vermek suçu ile yakalanarak dün adliyeye sevkedilen Lüsyen Jüber, Sebuh, Jan ve Saidin duruşmalarına geç vakit asliye üçüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Maznunlardan Lüsyen Jüber, Sebuh ve Jan rüşvete mevzu olan zarfın bir yanlışlık neticesi Saidle müfettişe götürülmesi için verildiğini, halbuki bu zarfın bir sondaj şirketi ile araların da çıkan bir ihtilâfı halledecek hakemlerin ücretini muhtevi bulunduğunu ileri sürerek suçlarını inkâr etmişlerdir.

Diğer suçlu Said ise, Lüsyen Jüber müessesesinin memuru olmadığını, bir tesadüf neticesinde oraya gittiğini ve kendisine verilen zarfı da içinde ne olduğundan habersiz getirip Süleyman Bonnövale verdiğini söylemiştir.

Bundan sonra muhafaza müdürlüğünde yapılan ikinci cürmümeşhud zabtı okunmuş sonra şahidlerin dinlenilmesine geçilmiştir.

Dinlenilen 15 şahid vakayı anlatmışlar, Süleyman Bonnöval de sırasile Tokatlı ve muhafaza müdürlüğündeki cürmümeşhudlar hakkında izahat vermiş ve şunları ilâve etmiştir:

— Bu iş için muhafaza genel komutanlığınca Ankaradan buraya gönderildim. Yazıhanede araştırma sonunda şüpheli evrak buldum. Müddeiumumilik tevsii tahkikat isteği ile evrakları geri gönderdi. Bunlar bana iki şey için rüşvet teklif ettiler. Birisi evrakı yazıhaneye göndermem, ikincisi de tahkikatı orada yapmamdır. Birinci iş için 200 lira, ikincisi için de 1500 lira vereceklerdi.

Neticede, suçun mahiyetine göre Jüberin serbest bırakılarak Sebuh, Jan ve Saidin tevkiflerine ve tevsii tahkikat için müsaade verilip verilmediğinin sorulmasına karar verilerek muhakeme cuma gününe bırakılmıştır.

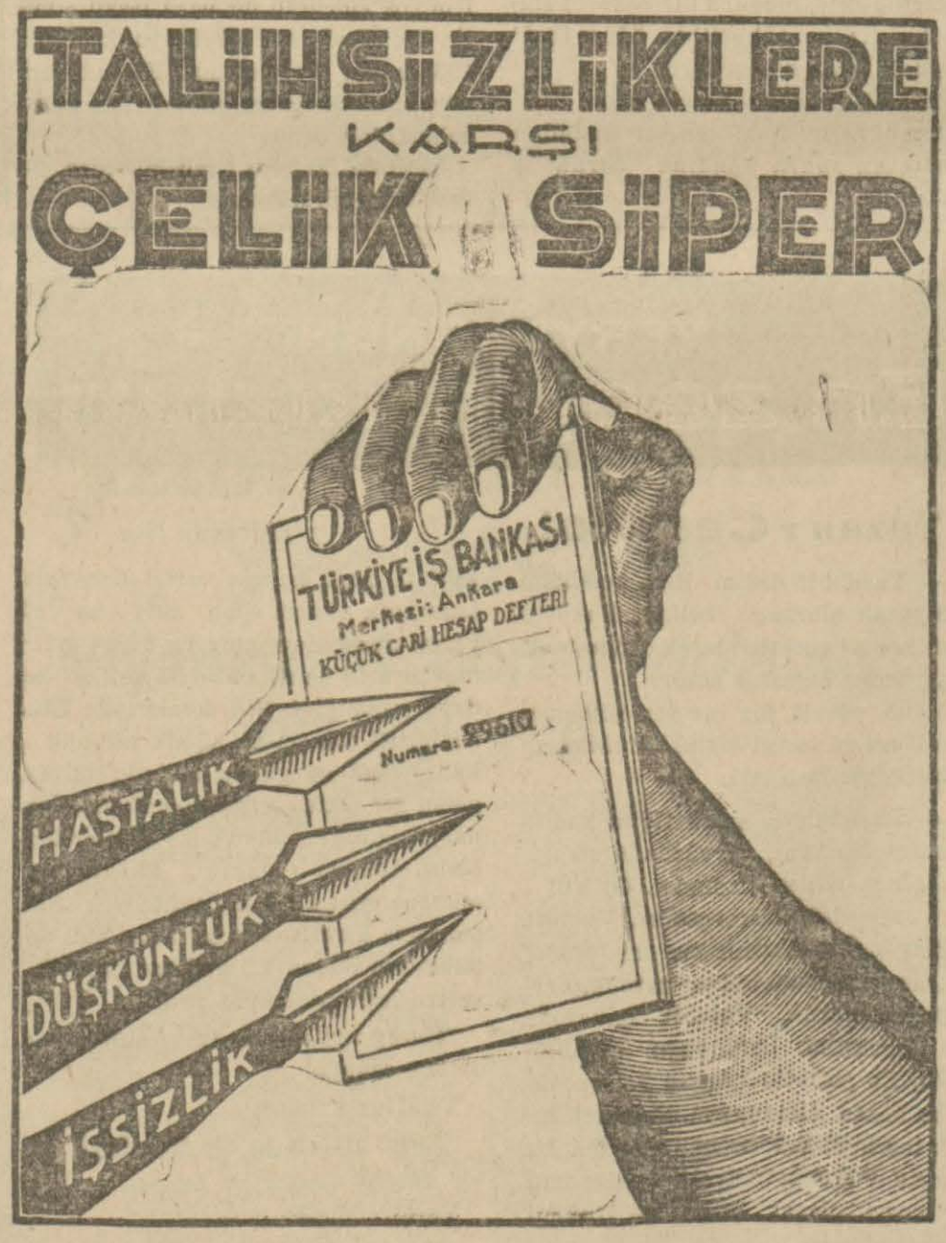

Belediye Sular İdâresinden :

Şehre verilen su miktarını arttırmak maksadile idaremizce bazı sifonlar takviye edilmektedir. Bunlardan birinin takviye işi bitmiş olduğundan sifonu ana boruya bağlamak için 17—8—938 çarşamba günü akşamı saat 9 dan 12 ye kadar terkos sularını kesmek zarureti hâsıl olmuştur. Bu sebeple Beyoğlunun yüksek noktasında perşembe günü sabahı az su bulunacaktır. Keyfiyet sayın abonelerin ittılaına arzolunur. (5483)

İstanbul, Bursa, İzmir, Adana Ziraat Mekteplerine talebe alınacak

11 Eylûlde açılacak olan bu mekteplerden birine girmek istiyen orta mektep mezunlarının vilâyet veya mektep müdürlüklerine acele müracaatları ilân olunur. (3151) (5514)

Sinema

(Baş tarafı 7incide)

anlaşılıyor:

Silviya Sidneyin evlendiği, Luter Adler, sanat hayatına yeni atılan çok istidatlı bir gençtir. Geçen gün sinema sayfamızda bahsettiğimiz bir film vardı: "Altın çocuk,, ismini taşıyacak olan bu film muhtelif meşhur artistlerin birçok hususiyetlerini hep bir arada kendisinde toplamış birisi aranıyordu.

İşte, bu film için baş arstist olarak aranan genci nihayet bulmuşlardır: Bu, Silviya Sidneyin o zamanki nişanlısı ve şimdiki kocası Luter Adler'dir. Kendisi, bu filmde onu çalıştırmak istediklerini evvelden biliyormuş. Esasen sinema şirketi onu taahhüt altına almak istemiş.. Fakat başka birisini bulmak ümidi ile bekliyorlarmış. Luter Adler bu filmde kendisinin oynıyacağına katiyyetle emindir ve bunu nişanlısına yazıyor.

Fakat, meslek sırrını ondan daha iyi bilen Silviya Sidney bundan kimseye bahsetmiyor. Yalnız, Amerikadan ayrılmadan bir müddet evvel:

"Ben bir altın adamla evleneceğim,, diyerek bunu esrarlı bir muamma halinde ifade etmiş oluyor...

Luter Adler 35 yaşındadır. Aslen Amerikalıdır, fakat bugün Londrada bulunmaktadır.

İki artist, balaylarını yazın son günlerinde Avrupanın su şehirlerinde ve plâjlarında geçirdikten sonra, biri İngilterede, biri Amerikada birer film çevireceklerdir. Bundan sonra da ikisinin beraber bir film çevirecekleri zannediliyor.

Dün ve yarın
Tercüme Külliyatı

1 İNCİ SERİ

No.		Kuruş
1	Safo	100
2	Aile çemberi	100
3	Ticaret, banka, borsa	75
4	Devlet ve ihtilâl	75
5	Sosyalizm	75
6	Rasin I	75
7	İşçi sınıfı ihtilâli	60
8	Lâşuur	60
9	İsfahana doğru	100
10	Rasin II	75

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 33 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 32 kuruş peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

2 NCİ SERİ

11	Gorio Baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin III	75
16	Samimî saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Cemiyetin asılları	100

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 80 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 20 kuruş peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

3 ÜNCÜ SERİ

21	Hükümdar millet	50
22	Yeni ilmî zihniyet	75
23	Komünizm	50
24	Günün iktısadî işleri	60
25	Cumhuriyet	50
26	Tercüme	100
27	Değişişler	75
28	Lâokon	20
29	Kapitalizm buhranı	50
30	Salambo	125

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 22 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 88 kuruş peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.

4 ÜNCÜ SERİ

31	Rasin IV	60
32	Metafizik	40
33	İskender	60
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrit	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozofi ve sanat	40
38	Etika	100
39	Heraklit	25
40	Ruhî mucizeler	75

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 4 kuruş ikram edilir, ve 2 lira 86 kuruş peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

5 İNCİ SERİ

41	Deprofündis	50
42	Günün hukukî ve içtimaî meseleleri	75
43	Eflâtun	35
44	Gizli harpler	75
45	Disraelinin hayatı	100
46	Metafizik nedir	25
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	75
50	Estetik	25

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 59 kuruş ikram edilir ve 2 lira 36 kuruşu peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

6 NCI SERİ

51	Eneit I	100
52	Para	2[illegible]
53	Sezar	4[illegible]
54	İlmî felsefe	40
55	Karıncaların hayatı	7[illegible]
56	Demosten	3[illegible]
57	Çiçeron	
58	Hipnotizma	100
59	İnsan	50
60	Yeni kadın	[illegible]

(Bu seriyi birden alanlara 1 lira 26 kuruş ikram edilir; ve 2 lira 4 kuruş peşin alınarak kalanı ayda 1 er liradan veresiye bırakılır.)

7 NCİ SERİ

61	Vikontun ölümü	30
62	Eneit II	100
63	Liza	100
64	Evlilik	20
65	Gizli pamuk harbi	50

Satış Yeri :

Ankara Caddesi VAKIT Kitabevi

İstanbul Belediyesi İlânları

Bayazıt yangın yerinde yeni Tavşantaşı mahallesinin Büyük Haydar sokağında 2 inci adada 679 kadastro ve 2—40 harita No. lı 14.70 metre yüzlü 135.38 metre murabbaı sahalı arsa ile bu arsada bulunan kâgir mutbah enkazı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Arsanın beher metre murabbaına 10 lira ve mutbahın enkazına da 250 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 120 lira 28 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 19—8—938 cuma günü saat 11 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B) (5089)

---

938 senesi zarfında itfaiyeye ait hortumlarda vukubulacak tahminen 5000 tane delik tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur ve her delik tamiri için 20 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 75 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22—8—938 pazartesi günü saat 11 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B) (5085)

Keşif bedeli 5637 lira 98 kuruş olan Küçükçekmece ilk okulunun ikmali inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesikadan başka en az 3000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair eksiltmeden bir haftа evveline kadar Nafıa müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına ait ticaret odası vesikalarile 422 lira 85 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23—8—938 salı günü saat 11 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ) (5144)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	„	500	„	2.000 „
4	„	250	„	1.000 „
40	„	100	„	4.000 „
100	„	50	„	5.000 „
120	„	40	„	4.800 „
160	„	20	„	3.200 „

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen be. Beheri	Tutarı	Muvakkat teminatı	Eksiltmenin saati
		Lira K.S.	L. Kr.	Lira K.	
Sigara makine kolası	15.000 kilo	—20.70	3105.—	232.87	10.30
Sigara paket kolası	13.550 kilo	— 20.70	2804.85	210.36	11.—

I — Şartnameleri mucibince satın alınacak yukarda yazılı 15000 kilo sigara makine ve 13.550 kilo sigara paket kolası ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 5—9—938 tarihine rastlıyan pazartesi günü hizalarına gösterilen saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5508)

---

1 — İdaremizin Likör Fabrikası için (10.000) kilo kesme şeker açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli beher kilosu (28.95) kuruş hesabiyle (2.895) lira ve muvakat teminatı (217.12) liradır.

3 — Eksiltme 19/VIII/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5078)

---

1 — Ahır kapı bakım evinde mevcut 1385 kilo ıskarta çul ile kabataş levazım ambarında mevcut 26 kalem eşya pazarlık usulile satılacaktır.

2 — Arttırma 18/8/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 10.30 da Kabataşda levazım ve mubayaat şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

3 — İp numuneleri ahırkapı, bakım evinde, 26 kalem eşya numuneleri kabataş ambarında görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatta yukarıda adı yazılı satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (5080)

Yüksek deniz ticaret mektebi müdürlüğünden ;

1 — Mektebin yüksek kaptan ve makine birinci sınıflarına lise mezunu talebe alınacaktır.

2 — İsteklilerin mektep müdüriyetine karşı yazacakları istidanamelerine aşağıda yazılı evrakı raptetmeleri lâzımdır.

A — Hüviyet cüzdanı
B — Aşı kâğıdı
C — Tahsil vesikası. Aslı veya tasdikli sureti.
D — Polisçe musaddak iyi hal kâğıdı.
E — Velilerinin izahlı adresi ve tatbik imzaları.
F — 6 x 9 ebadında altı adet kartonsuz fotoğraf.

3 — Yazılma işi 22 Ağustos 938 pazartesi gününe kadardır.

İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat 8 de bizzat mektepe bulunmalıdırlar. (5340)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 5250 lira olan 300 ton çimento kapalı zarf usulile 27-8-938 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9. işletme binasmda satın alınacaktır.

İsteklilerin yüzde 7.5 nisbetinde teminat ve teklif mektuplarile Nafıa ve diğer nizamî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (5375)

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksaı —

lar... Hım... Hım... Üç haftadan ziyade bir zamandanberi ölmüş bulunuyor. Asıl ölümün neye sebep olduğunu şimdi tayin etmek güçtür. Fakat ceplerine bakıyor musunuz.. İçerisinden büyük şeyler düşmüş gibi delik; besbelli suyun dibine batması için ağır taşlar doldurmuşlar. Bunlar çürüyünce lâşe yavaş yavaş suyun üzerine çıkmış olacak... Fakat ölümün boğulma yüzünden mi olduğunu da şimdi tayin edemeyiz. Ciğerleri gözden geçirmeliyiz. Eh, şimdilik benim yapabileceğim bu kadar... Götürebilirsiniz.. Sedye gelecek mi?

Komiser Paterson atıldı:

— Selter şimdi bir el sedyesi getirecek... Fakat Doktor, sizden bir şey soracağım. Bu adam, üç haftadan ne kadar önce ölmüş acaba!?.

Doktor başını tereddütle iki yana sallayarak:

— Doğrusunu isterseniz, bunun tayini müşküldür. Ceset, bir hayli taaffün etmiş vaziyette... "fethi - meyyit,, ameliyesini yaptıktan sonra bu suallerinize cevap verebilirim.

Bu arada Müfettiş Bad bir tahmin ileri sürerek:

— Acaba, dedi. Sekiz hafta evvel öldürülmüş olması muhtemel midir?

Doktor birdenbire döndü ve yüksek sesle:

Başmemur Reykord Bad'ın omuzundan doğru uzanarak:

— Berbat bir halde değil mi efendim, dedi.

Müfettiş Bad;

— Evet, dedi. Zevkle seyredilecek bir manzara değil. Bu cesedin Tom Hardimen'e ait olduğunda her halde şüpheniz yok.

— Neden sordunuz?

— Çünkü bu haliyle onu tanımak imkânsız gibi görünüyor da...

Başmemur Reykord, endişe ile çenesini kaşıyarak:

— Vallahi bilmem ama, dedi Selter öyle söyledi. Bundan başka komiser Paterson, onu gayet iyi tanırdı. Kendisinden soralım.

Komiser Paterson, ölünün elbisesinin üzerinden yosunları atarak ve yüzüne iyiden iyiye bakarak:

— Hardimen'in tâ kendisi, dedi. Çünkü ortadan kaybolduğu zaman üzerine bu elbiseleri giyiyordu.

Reykord söze karışarak:

— Fakat uzun zaman su içinde kalmışa benziyor. Nasıl olup da farkedilmemiş, diye sordu.

Müfettiş Bad:

— Ben de şimdi bunu düşünüyordum, dedi. Hem bu havuzu da tarattığınızı söylüyordunuz, Şu halde?

Izmir Fuarında

SOVYET
Sınaî mamulâtı

20 ağustosta açılacak olan İzmir fuarındaki Sovyet pavyonunda, son model harman makinesi,kombayn ve traktör gibi ziraat makineleri,otomobil ve kamyonlar, otomatik telefon istasyonlarile telefon cihazları, "SET,,markalı ampuller, elektrik motör ve tesisatı,maden işliyen tezgâhlar,alât ve edevat, mensucat sanayii için yardımcı malzeme,dikiş makineleri, otojen levazımı ve S.S.C.B. fabrikalarında imal olunan sair teknik mallar teşhir edilecektir.

Teşhir olunacak olan eşya Sovyet tekniğinin başarılarını bariz bir surette gösterecektir.

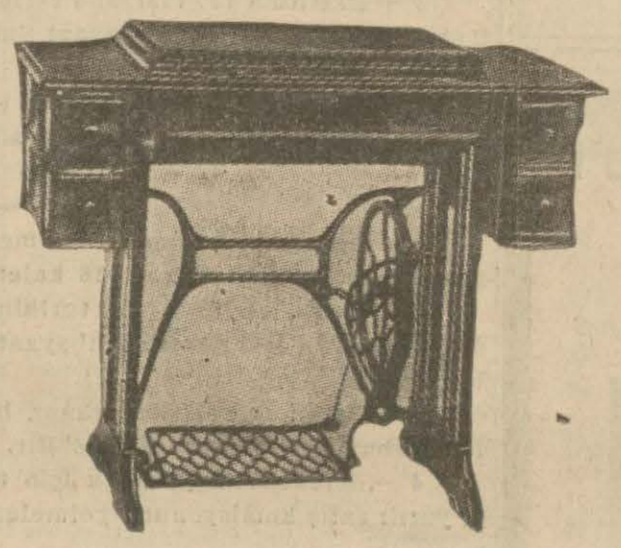

Sovyet pavyonunu gezecek olanlar kendilerini alâkadar eden bilcümle mamulâtı pavyonda alabileceklerdir.

Teknik mallarının satınalma şeraitine ait istifsarlar, İstanbul İstiklâl caddesi No. 443 te kâin S.S.C.B. Ticaret mümessilliğinden yapılacaktır

S. S. C. B. Türkiye Ticaret Mümessilliği

Türk Antrasiti'n

kışa bırakma, yazdan al!

Türk Antrasiti'ni

kalori randımanı hiç bir vakit kok randımanile mukayese e
Son tecrübelerin bir daha teyit ettiği hakikat:

Türk Antrasiti'ni

Kok'a nazaran yüzde 40 faik bulunduğu bir daha sabit oldu.
Satış merkezi: Galata Yolcu Salonu karşısında Tahir han 5 i
Telefon: 44915

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Tesviyeci ve tornacı alınacaktır

Kırıkkalede bulunan bir fabrikamız için 300 tornacı ile 50 alınacaktır.

İsteklilerin Ankara, Zeytinburnu ve İzmir silâh fabrikalarım caatları. (5054)

İstanbul Ayakkabıcı Sanatkârları Cemiyetinden:

İstanbul belediye iktisat müdürlüğünden aldığımız emir üze Eylûl 938 tarihinde tatbik olunacak pazarlıksız satış kanunu zılı maktu fiyat hakkında perakende suretile satış yapan bilûm zır ayakkabı satan dükkân ve mağazaların iştiraklerile İstanb ğaloğlu halkevi salonunda 23—8—938 salı günü saat 10.30 da yapılacaktır. Alâkadarların halkevine gelmeleri ilân olunur.

Türk Hava Kurumu
BüYüK PiYANGUS

Beşinci keşide: 11 EYLÜL 938 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 lira

Bundan başka: 15.000 12.000 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki aded mükâfat vardır.
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya İştirak etmek suretile sizde talihinizi deneyiniz.

SANKT GEORG

Alman Lisesi ve Ticaret Okulu (Tesisi 1882)

İlk — Orta — Lise ve Ticaret sınıfları Leylî — yarım leylî — Nehari 14 eylûlde tedrisata başlıyacaktır. Kayıt için her gün 9 dan 12 ye kadar okula müracaat olunabilir. Fazla tafsilât almak istiyenlere prospectüs gönderilir.

Adres: İstanbul, Galata, Kartçınar sokağı No. 2
Telefon:42095

TAKSİM B. BAHÇESİ

BTB

Her akşam zengin program ile varyete, ilâveten İspanyol şantöz Marina Palmero Zuglanın Tarzanı ve akrobat numaraları.

İstanbul Ayakkabıcı Sanatkârları Cemiyetinden:

Cemiyetimiz nizamnamesine bir madde ilâvesine dair heyeti idarece vuku bulacak teklifin müzakeresinin bir karara raptı için umumî heyetimizin 20—8—938 cumartesi günü saat 10 da Çarşıkapıda tramvay durak yerinde 72 No. lu cemiyet merkezinde toplanmasına karar verilmiştir. Cemiyete mukayyet azanın gelmeleri rica olunur.

Opr. Dr. Fuad Özbay

Zeynep Kâmil hastahanesi doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı. Beşiktaş Tramvay durağı Erip Apt. Tel: 49366.

OPERATÖR

Dr. H. Ziya Konuralp

Tıp Fakültesi ikinci Cerrahî Kliniği Doçenti

İstiklâl Caddesi Elhamra Apartımanı No. 15i19 Telefon: 35.99

Sahibi: ASIM US Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksaı —

Komiser Peterson:

— Evet, dedi. Havuzu taratmıştık. Fakat üç hafta evvel.

Başmemur tasdik etti:

— Evet, tam üç hafta evvel... Bu adam martın onunda kaybolmuştu. Yani sekiz hafta evvel... Acaba o zamanla, havuza atıldığı zaman arasındaki zaman zarfında neredeydi?

Müfettiş Bad kaşlarını çatarak:

— Ne demek istediğinizi anladım, dedi. Evet, Garip bir vaziyet değil mi?.. Her halde o beş hafta içerisinde bir yerde bulunmuş olacak. Acaba ötekiler nerededir?

Başmemur, vaziyetten hiç memnun olmadığını gösteren bir işaretle:

— İş, baştan aşağı berbat, dedi. Bu işe korkunç bir şeyin karışmış olduğunu zannediyorum. Bu adamlar neden ortadan kayboldular? Nereye gittiler. Hardimen niçin öldürüldü. Ortada sebep görünmüyor. Sadece bir delilik eseri.

Müfettiş Bad:

— Fakat benim tecrübem göstermiştir ki, bu gibi şeylerin altında delilik nadiren tesadüf edilen vaziyetlerdendir, dedi. Cinayetin muhakkak surette bir sebebi vardır. Bizim vazifemiz de bunu bulmaktır. Bu gelen kimdir? Doktor ola-

adım daha gittikten sonra büyük gürültülerle durdu. İçerden burnu gaga gibi, orta yaşlı bir adam çıktı.

— Ben Doktor Felo'yum; dedi. Telefon etmişsiniz, geldim.

Müfettiş:

— Tamam, diye cevap verdi. Ben telefon ettirmiştim.

Ve doktora vaziyeti kısaca anlattı. Doktor dikkatle dinledi.

— Ya... diyordu. Demek ki ceset su içerisinde bulundu. Acaba ötekiler de ayni vaziyette bulunacaklar mı dersiniz? Harikulâde korkunç bir vaka.. Kaybolan doktoru da çok iyi tanırdım. Evet, çok iyi tanırdım. Vah biçare... Hımmm... Her ne ise, şu cesedi muayene etsek iyi olur değil mi? Fakat şunu da bilmelisiniz ki, benim şimdiki muayenem pek çok şey isbat etmez. Cesedi morga kaldırıp vücudü açmamız lâzım.
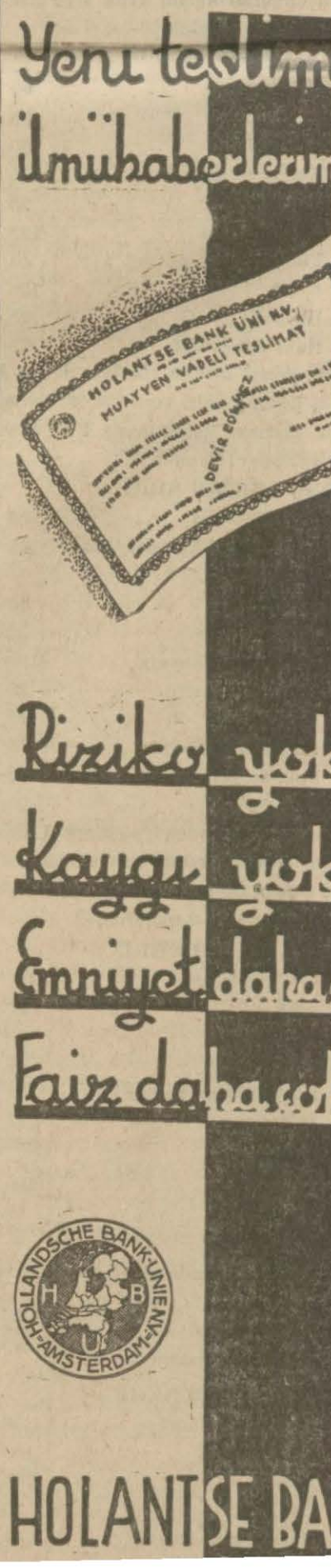
Doktor bundan sonra, kimsenin anlıyamadığı bir lisanla, dilinin altından konuşarak, mırıldanarak cesedin yanına iğildi. Muayeneye başladı.